

Valodniecei

Veltai Rūķei-Draviņai – 100

Starp Latviju un Zviedriju

Velta pie fotogrāfa kopā ar saviem vecākiem, Natāliju un Jūliju Rūķiem (ap 1930. gadu)

Rīgas pilsētas
12. pamatskola
Kazaku ielā.

Apliecība.
Rūķe Velta

miņijās 1924. 25. mācības gadā Rīgas pilsētas 12. pamatskolas pirmā klasē.

	L. zīmējumi	R. zīmējumi		L. zīmējumi	R. zīmējumi
Uzvešanās	5	5	Vēsture		
Reliģija-ētika	5	5	Dabas zinātnes		
Latvju valodā	5	5	Ģeogrāfija		
Vācu valodā	5	5	Zīmēšana	5	5
Krievu valodā			Člītraktīšanās		
Matemātikā	4	4	Dziedāšana	5	5
Algebra			Vingrošana		
Ģeometrija			Rokdarbos		
Apkārtnes mācībā	4	5	Nokavētas māc.stund. atātasnotas	12	53
			neatātasnotas		

Mācību sākums: 1. janvārī 1925. g. *1925. g. 1. janvārī*

Pedag. padomes lēmums:
Parvella otra klauē

N.B. Kas netrodas skolā notiekis laukā, tā meklē par izglītību no skolas.

Veģku paraksts: *J. Rūķis*

Skolas pārzinis: *P. Kāla*

Klases audzinātāja: *V. i. Mmelina*

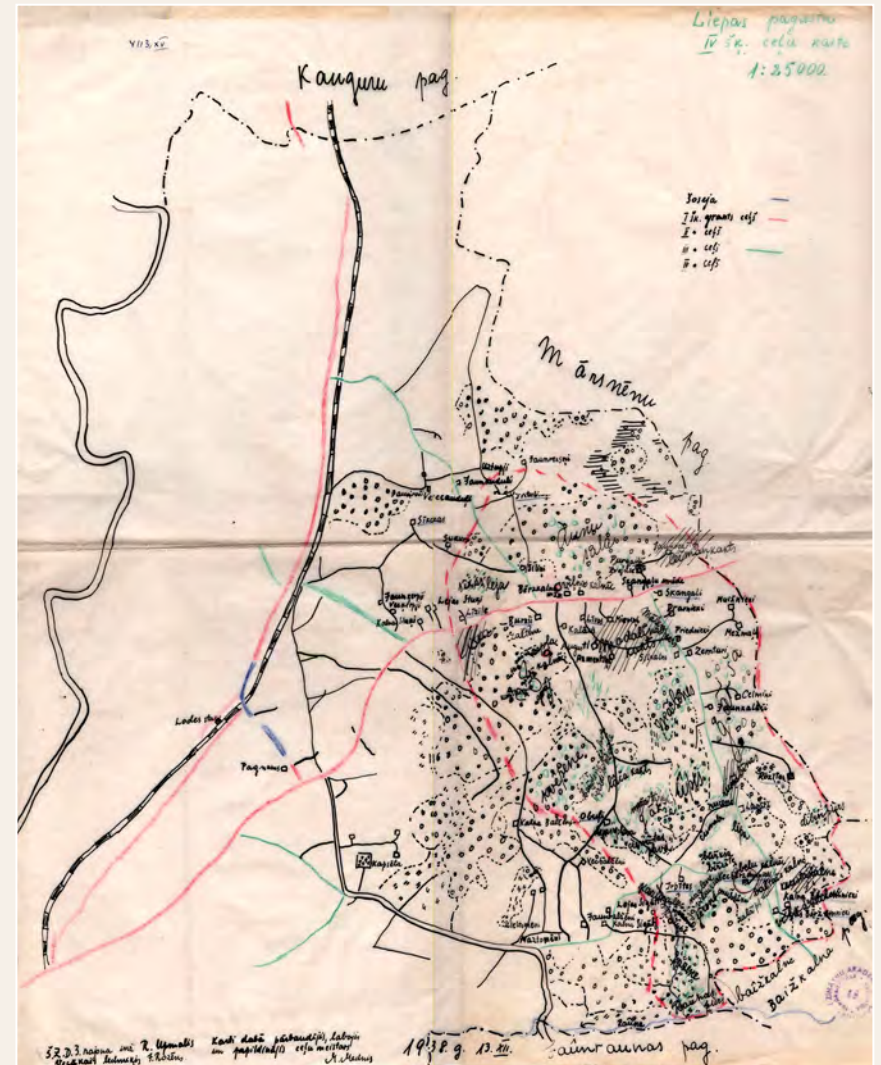
Atātasnotas: 2 no nepietiekoli; 3 no apstātasnoti; 4 no pātasnoti; 5 no laukā.

Rīgas pilsētas 12. pamatskolas 1. klases apliecība (1925)

Velta Rūķe-Draviņa dzimusi dzelzceļa pārvaldes ierēdņa ģimenē 1917. gada 25. janvārī. Savās atmiņās viņa raksta: “Man bija gadījies piedzimt Kauguru pagasta Gaidē, tiešos kaimiņos Mičkēnam, kur dzimis Jānis Endzelīns. Kā tur izskatījās toreiz, 1917. gada sākumā, nevaru atcerēties, jo tā paša gada rudens pusē bēgļu vilciens valmieriešus ar zīdaiņiem un bērniem bija aizrāvis tālu Iekškrīvijā. Mana māmuļa zināja stāstīt, ka es lēkājusi uz vilcienā paklātā matrača tai pašā vagonā, kur braukusi arī kāda no kaimiņienēm tuvējā Mičkēnā.”

Esmu augusi vientuļa un trūcīgos apstākļos (laikam revolūcijas un kara posta dēļ man nav arī brāļu un māsu), bet man bijusi vismaz laime neredzēt nekad vecāku mājā dzērāju postu un, lai cik šauros apstākļos, nedzīvot piepīpētās istabās. Mani vecāki godīgumu un izglītību vērtējuši augstāk par mantu; un es neesmu nekad vecāku dzimtā dzirdējusi kādus vārdus par to, ka meitenei nebūtu tādas pašas iespējas un tiesības censties pēc tālākas izglītības kā zēnam.

V. Rūķe-Draviņa

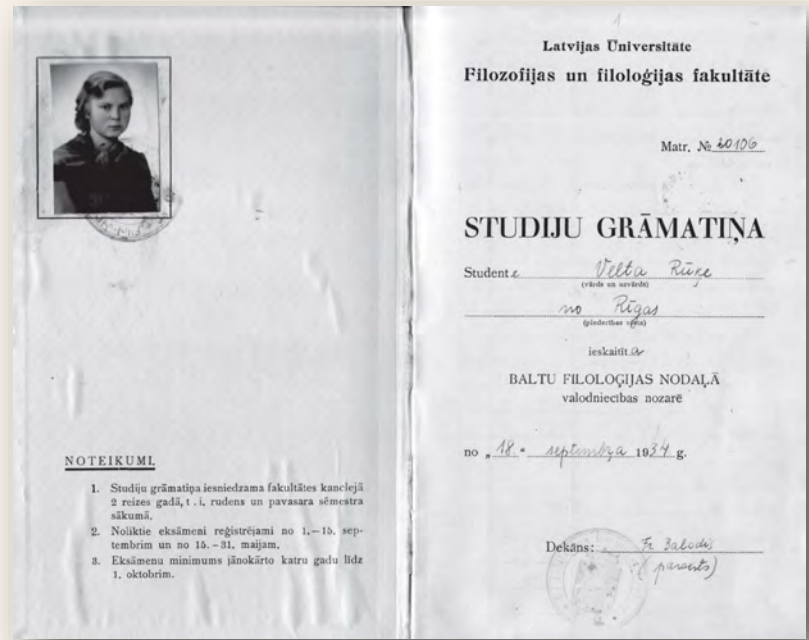
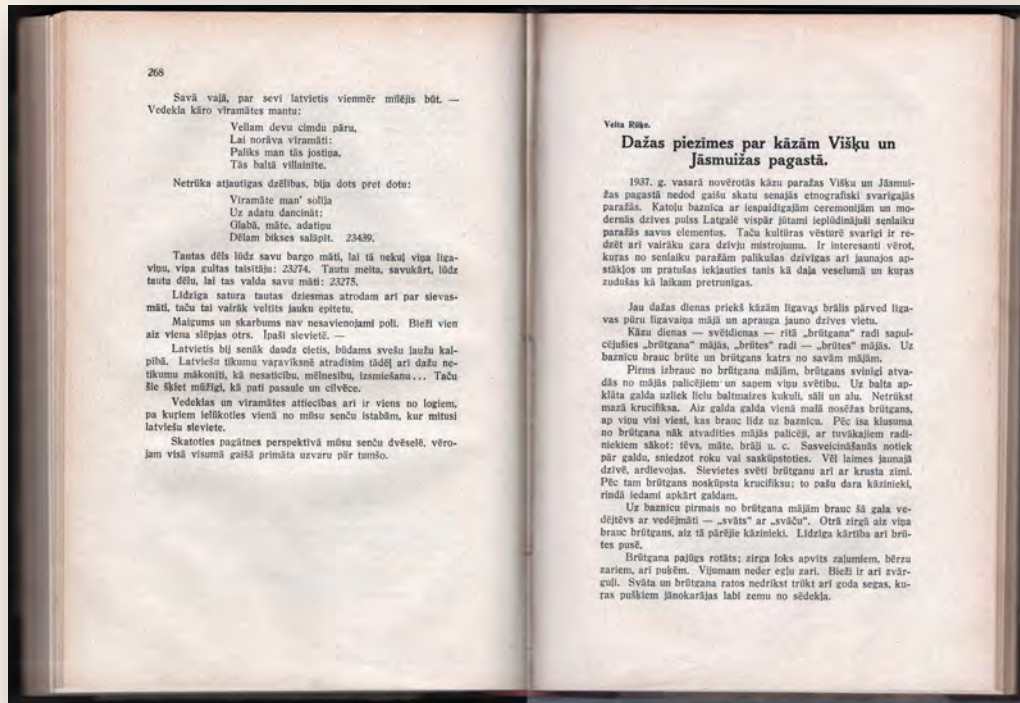
Kad ap 1938. gadu sākās plaši izvērsti izlokšņu pētīšanas darbs, ievācot sīkas ziņas arī par vietu vārdiem dažādos Latvijas nostūros, un arī es pieteicos to darīt Kauguru un Mūrmuižas pagastā, iznāca tālas pastaigas pa vecsaimniecību tīrumiem, ganībām un pļavām, skicēs atzīmējot pat lauku un dārzu iežogojumus un iztaujājot vecākos turieņiešus, arī Gaides un Mičkēnu kaimiņus.

V. Rūķe-Draviņa

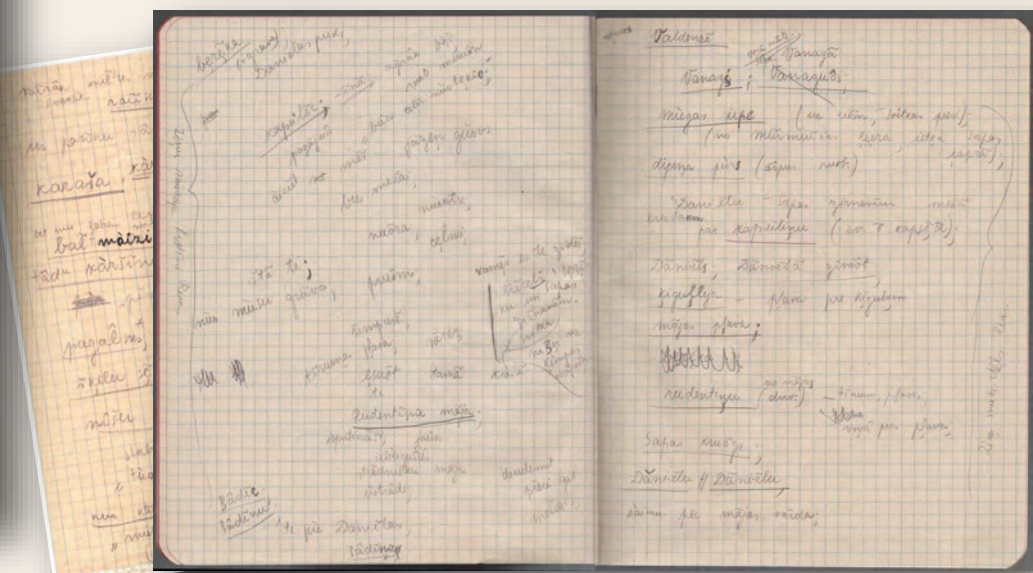
1934. gadā, kad sāku studēt, studenti pārsvarā bija jauni (...). Baltu filoloģijas katedrā studentu vairums bija izvēlēties literatūras ievirzi. Valodniecības nozarē augstākajosursos klausītāju parasti nebija vairāk par astoņiem (...). Tādēļ arī beidzēju Latvijas laikā bija ļoti maz. (...) Koncentrējoties tikai ap universitātes studijām, visīsākais laiks, ko varēja izturēt tikai nedaudzi no mums, bija piecarpus gadi. Nebija toreiz arī nekādas zinātnisko grādu starppakāpes: pirmais zinātniskais grāds bija mag. phil. (ar maģistra darbu), kas visumā atbilda Vācijas universitāšu Dr. phil. grādam, un augstākais – Dr. grāds, ko varēja iegūt vēl tikai pēc nākamo piecu vai desmit gadu studijām.

V. Rūķe-Draviņa

1937./1938. mācību gadā LU studentu darbu konkursā saņēmusi 1. godalgu par darbu "K. Brugmaņa un H. Hirta uzskatu un metožu atšķirība indoeiropiešu valodu materiāla apstrādājumā

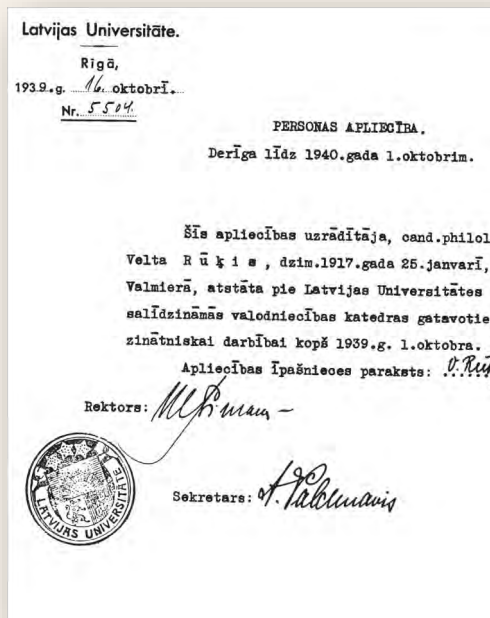
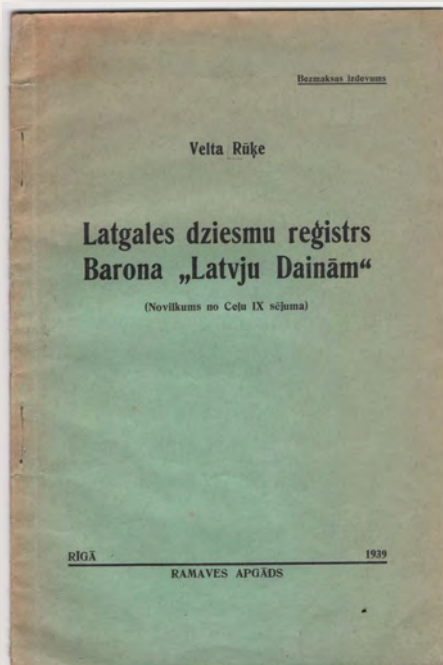

Latvijas Universitātes studiju grāmata (1934)

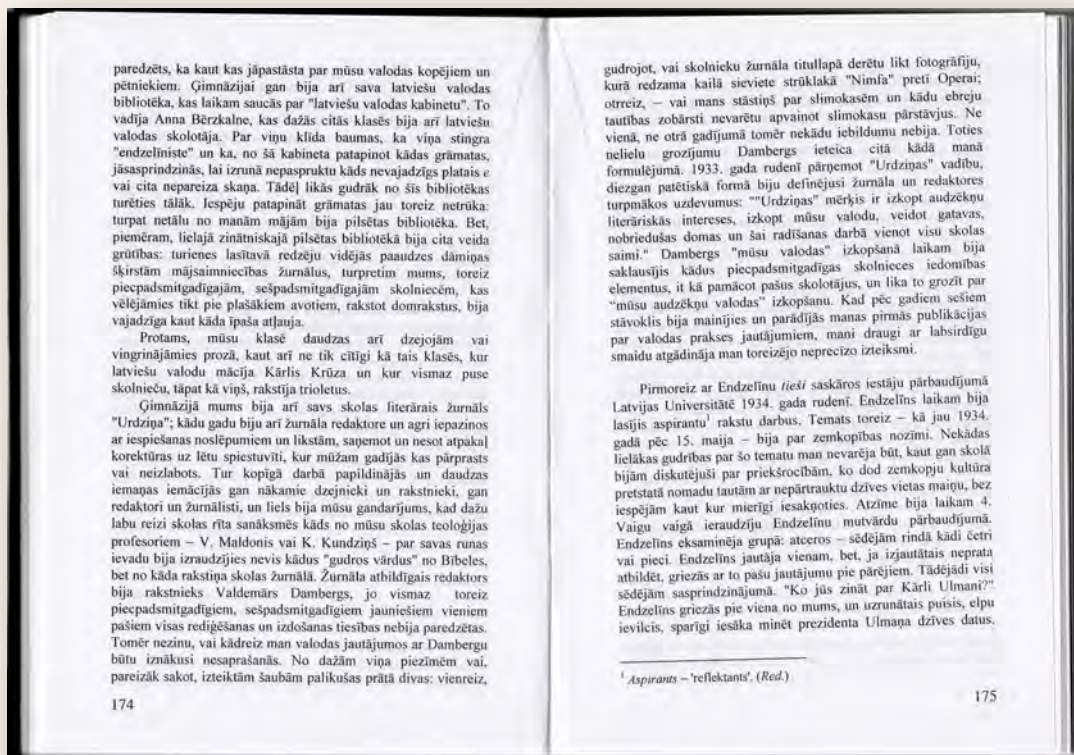

Veltas Rūķes-Draviņas klade ar Kauguru pagasta vietvārdiem

Pirmais zinātniskais raksts publicēts jau studiju laikā 1937. gadā rakstu krājuma "Ceļi" 8. laidienā.

Latvijas Universitātes izsniegtā personas apliecība (1939)

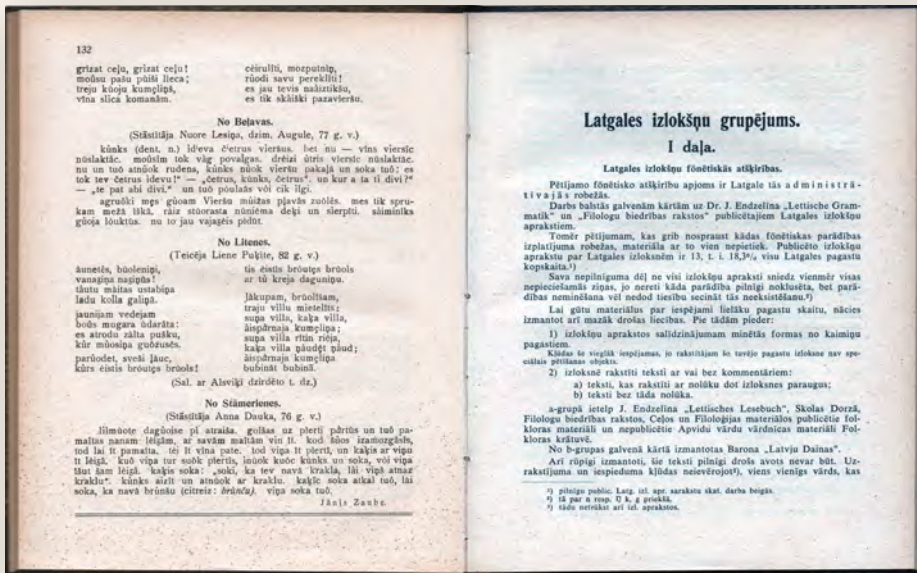

1939. gadā V. Rūķe-Draviņa pabeidza LU Filoloģijas un filozofijas fakultātes Baltu filoloģijas nodaļu ar maģistra grādu. Viņa tika atstāta fakultātē gatavoties zinātniskajam darbam un kļuva par J. Endzelīna asistenti.

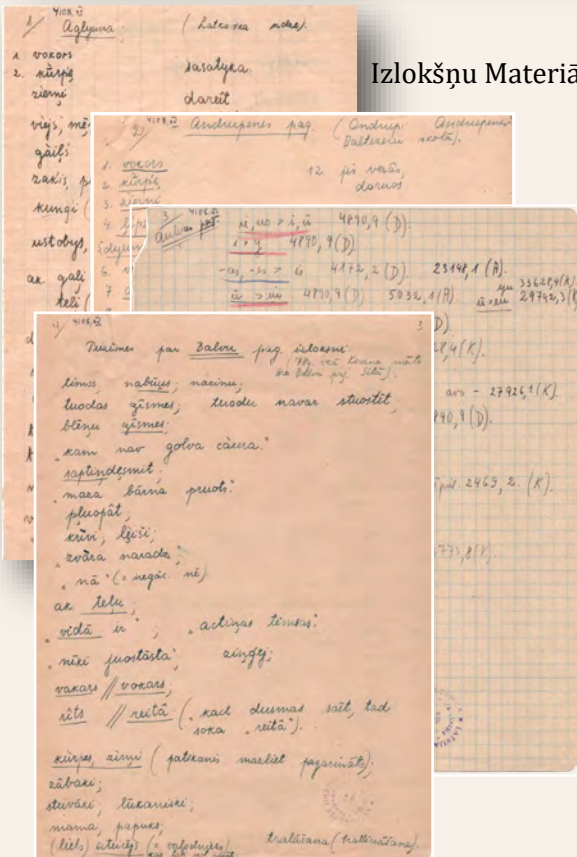
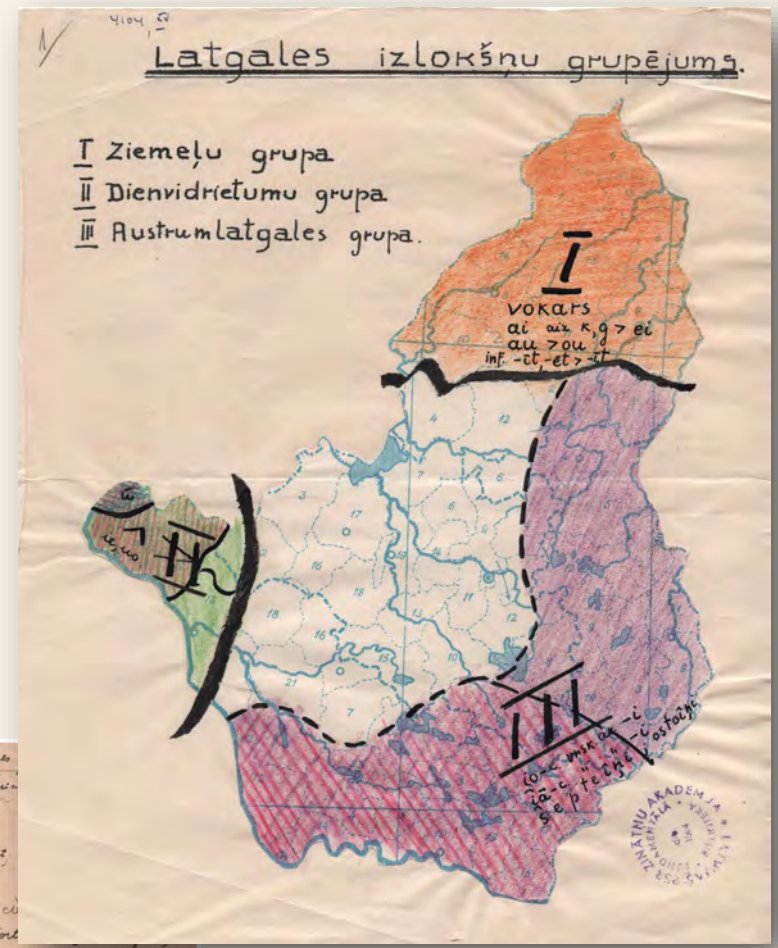
Par Endzelīna zinātnisko asistenti strādājot, universitātē satikāmies īsos brīžos, kad bija kaut kas jājautā vai jāuzzina, kas darāms. Man piekrita arī grūtais uzdevums pirmai pavēstīt Endzelīnam drausmīgo ziņu, ka Alvis Augstkalns izdarījis pašnāvību. Endzelīns nodrebēja, tad it kā saņēmās un nočukstēja: "Kaut jele padomājis par saviem bērniem!"

V. Rūķe-Draviņa

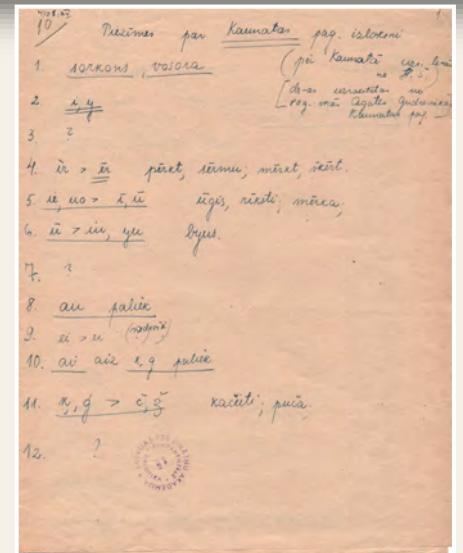
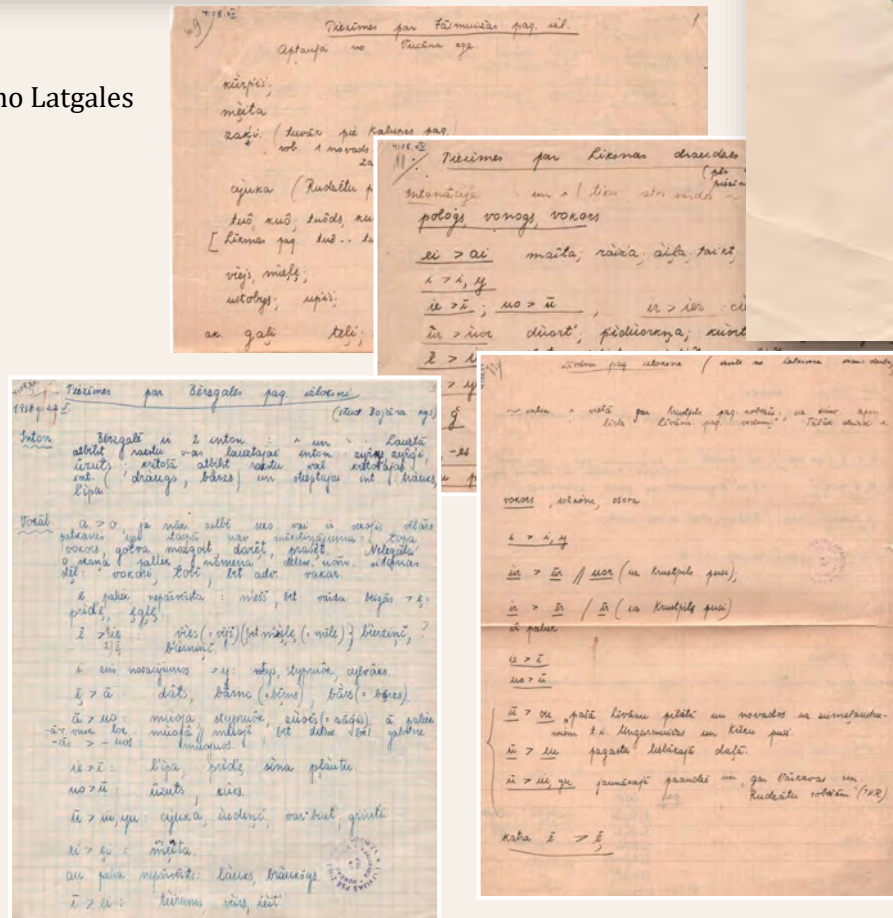
V. Rūķes-Draviņas atmiņas par J. Endzelīnu, studiju gadiem LU un darbu Latviešu valodas krātuvē publicētas krājumā "Jānis Endzelīns atmiņās, pārdomās, vēstulēs".

Filologu biedrības raksti.
XIX sējums. R., 1939

Izlokšņu Materiāli no Latgales

1108.13
2) Pētījums par Ilkājānu pag. izlokšni. 2
(Lēpuru ciema J. Kolosova L. un ama.
diēt; aišamint; tiņgs;
meitas; „sam gāšēna“; „Sylajuoni“
muojas; (pag. izlokšni)
kyud; myra; oston desmit
rezēt; tyš;
pasauls plots.
„suonēts pots salmenā,
fuona bāni lejina“
pastuosts (fut.)
kai;

1108.15
13) Makāšņu pagasts. 1
(Zīmas mēģu skotājā Ondriņe no
maksāšņu pag. Andrupiņu pag. Baltaru sētā).
1. vokors 10. tai, kēi
2. kēpē 11. morquojū } pag.
3. zūriņi } malhojū
4. līpa 12. jū verān, bet: doruoz, rokstod
5. dyumi 13. zūš veramēs.

1108.16
6) Pētījums par Buemaizās pag. izl. 1
(Anton Būlāns, * Memuizās pag. 1. seka Anīns pag. 39)
Dagdas pag. 39, Krāslavas gīm. (59), Rīga no 1928.g.)
int. int. 7.
Intonāc. Buemaizā 2 intonācijas: kritiā un lauta
kritiā v. as. kritiā un lauta int. atbilst kritiā
tosa int. kas atbilst kritiā un lauta int.
Lauta int. inton atbilst kritiā.
Novērtims a > o ar ped. silbē
vokors, vokori golds, goldi.
adv. varar
Ja vākamā silbē patā. patamā, a palis.

1108.17
7) Pētījums par Nārkavas izlokšni. 1
1938.g. 24.I (Spēta vjg.)
Inton. Nārkavā 2 intonācijas: kritiā un lauta
kritiā v. as. kritiā un lauta int. atbilst kritiā
tosa int. kas atbilst kritiā un lauta int.
Lauta int. inton atbilst kritiā.
Novērtims: a > o
vokors, vokori, bet adv. varar

1108.18
18) Pētījums par Bugāja pag. izlokšni. 2
tuš; kuodu (kōdu) laiku; vjpuods.
vacuotis dāt;
ostonpacmit
cēlamēs; braucem; zeivoj (pag.)
muosa; mēta;
ūtris gods;
pār; otran (= atral)
Bērāpili; moussu; spēdins (= spēdins).
noistums; capure;
plōve ruqū; „durs palis“ „rōve pušū.“
raakarūsi (= sakarūsi)
„a. riberā“
atē; sur (= pomaš sur)
brāliq; gen dāza (= dāža);
kainā pušū
kuovās; golvas; gandās asarinas;
mūvāns (= mūv)
dēst. dāt. dēstām.
isachrauzēis;
puorsānā; kuons (= kūns);
sitūnā (= sētūnā);
dāt. man.
siņas putnis (= siņas --)
narvānāja (pag.) vjvānāja (pag.)

1108.19
Pētījums par Maltis pag. izlokšni. 2
(Lāicēalna ciema Fandema tēis un
mātē).
kai tod! allase (= alvass); „luocacolne“
gāimā;
sokom; dorom;
ēšām (= zēšām);
gen. ol; leit;
var. biūt; „bombozku parauzi, lai vacas
napaltek!“
„airlēt naude“ (= iklēt naude par otru otru
nīte).
gribim (-i-r.) „tjpu gribē pastēt“;
zirdēt } Fandema mātē.
sacēt }
loc. celi (nom. celi);
zanās (tag. 3.p.)
trēis (= trīs);
šepan
piliņgt (= iiliņgt); „pētēt vācu jām pasaspēt!“
ol. auz (= auzt);
„pots ar sovys valis“ (= pots saimnēs, ar brīvu
valē).
vāriņi = vāri;
saxōpe; tuoti; „iz treju nīte“;
judiņa saar; izvūta (= izmūtiņa izdeltiņa).

Latgales izlokšņu grupējums. Fonētiskās atšķirības

Vācot dialektoloģijas materiālus, Velta Rūķe kājām izstaigājusi Latgali, Cēsu un Valmieras novadus. Izmanojot dzelzceļnieku ģimenēm pieejamās brīvbiļetes, abbraukājusi ar vilcienu aizsniedzamos nostūrus no jūras līdz pat Krievijas robežām. Būdama studentu kopas "Ramava" jaunā, darbīgā saimniece, ar baltu, prievīti apņemtū cepurīti galvā, kopā ar draugiem un nākamo dzīvesbiedru Kārli Draviņu apceļojusi vēl neiepažītos Latvijas novadus.

Saulcerīte Viese

VALODAS MATERIĀLU VĒRŠANAS VĒSTURE.

Ir dabiska lieta, ka savam nodomātajam darbam vajadzīgos materiālus vāc vispirms kārtā pats darba autors. Nav šaubu, ka tā rīkojušies jau pirmo vārdniec un gramatik autorī. Tieši tautā no-klausītie un piezīmētie vārdi, frāzes un teikumi, kas ļāvuši konstatēt valodas likumus un radīt zināmu sistēmu, reizē ar darba uzrakstīšanu un publicēšanu zaudē savu patstāvīgo vērtību un kā atsevišķas daļas iekļaujas darba veselumā. Vārdnīcas vai gramatikas darbam pārtrūkstot, paliek tikai šis savāktais materiāls, un - ja tas kaut kādā veidā darīta arī citiem pieejams - to var izmantot otrs pētnieks tādām pašām vai līdzīgam rakstura darbam.

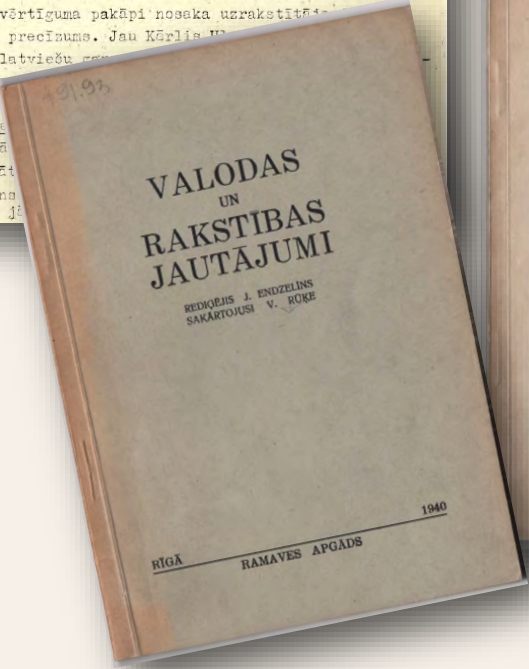
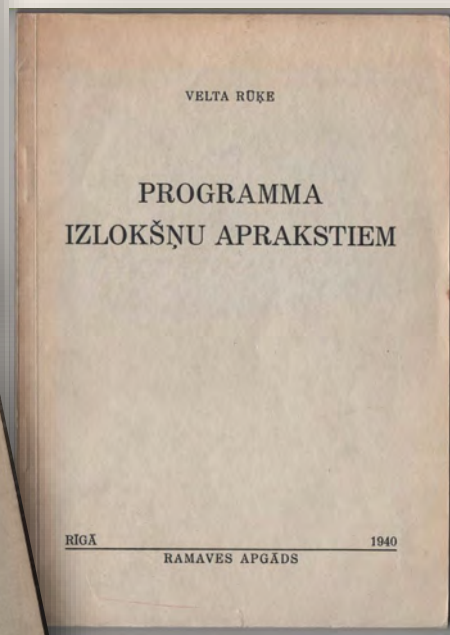
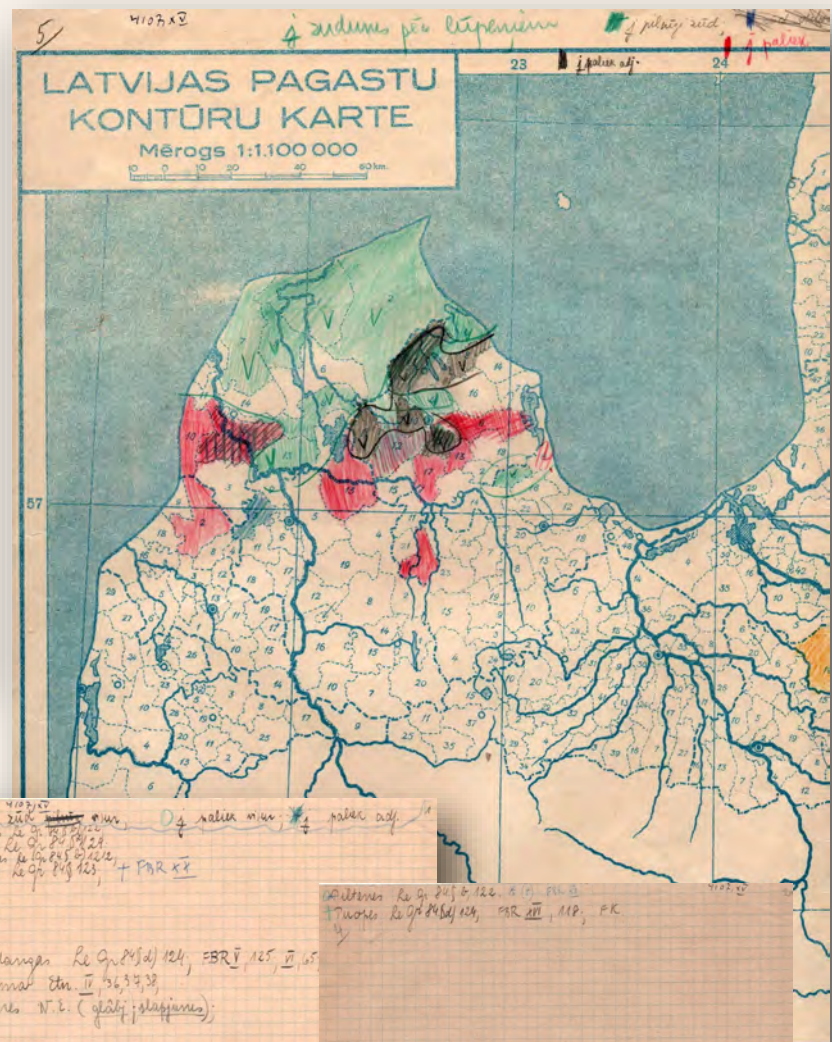
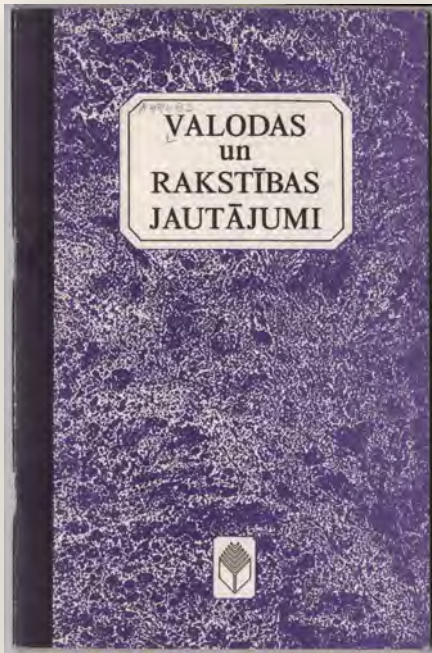
Jo plašāks ir pasākta darba apjoms, jo mazāka ir iespēja autoram vienam pašam savākt visus vajadzīgos materiālus. Darba ātruma un racionālitātes dēļ materiālu vākšanā, parasti pēc autora norādījumiem, var nākt talkā arī citas personas. Tādēļ latviešu valodas vēsturē, intensīvākā valodas materiālu vākšana norit tāseni tais laika posmos, kad pasākta plašāki darbi lingvistikā.

Šai pārskatā ar "valodas materiāliem" saprotu galvenā kārtā nepārveidotu un nesistematizētu materiālu, neietilpinot te jau noteiktā sistēmā ietvertus faktus bez eksplikācijas, piem., latv. izloksņu aprakstus, Latvijas vietvārdu krājumus utl.

1. Valodas materiāls ir la tra runā vai rakstos fiksēta valodas sastāvdaļa. Pēc precīza fiksējuma iespējams gandrīz pilnīgi noteikt pašu oriģinālu; bez tam atzīmēta fakta konstatēšanas vieta. Praktiski - gadījumu vairumā tas nozīmē, ka vārdu resp. teikumu kādā izlokēnē uzraksta ar zināmām valodniecībā pieņemtā, zīmēm. Viss tas ļauj saprast, kādēļ valodas materiālu vākšana sākumā saskaras ar tautas pārraides krāšanu. Precīzi pierakstot, piem., kādu tautas dziesmu un tās valodā nenieka nepārgrozot, uzrakstī-tājs reizē ar folkloras materiālu nodod valodnieka rokās arī vērtīgu valodas materiālu. Tā vērtīguma pakāpi nosaka uzrakstītājs asums un uzrakstījuma precīzums. Jau Kārlis U

1831.gadā aizina krāt latviešu un- ung" (Mag.III sēj.II u " es versteht sich, wi ehört und genau aufge okenes īpatnību sargā āndinājums. 2) Rezultāt 1) Pasvitrojums mans 2) "....materiāli j

1940. gada 1. marts

Handwritten notes on a piece of paper, including references to 'Dundaga Le q. 24/124, FBR II, 125, II, 65' and 'Rūķis VR'. There is a circular stamp at the bottom.

Handwritten notes on a piece of paper, including references to 'Dundaga Le q. 24/124, FBR II, 125, II, 65' and 'Rūķis VR'. There is a circular stamp at the bottom.

Izraksta.

181. r i k o j u m s.

1939. gada 2. decembrī.

2. §

Pieņem Veltu RŪĶI par brīva līguma darbinieci Latviešu valodas krātuvei ar algu Ls 200,— mēnesī no Kultūras fonda minētai krātuvei piešķirtiem attiecīgiem kredītiem, skaitot ar š.g. 1. decembrī līdz turpmākam rīkojumam. Minēsta pirmo mēsu mēnešu laikā alga Veltai Rūķei samazināma par 1/12 saskaņā ar valsts civildienesta likumu 23. panta 1. pielikuma 1. daļas noteikumiem.

/Paraksts: J. Auškāpa/
Izglītības ministrs.

/Paraksts: V. Vigants/
Vispārīgā daļas vadītājs.

Izraksta pareizs: *M. Čobāns*

Izraksts.

236. p a v ē l e.

1940. gada 6. decembrī.

4. §

Pieņem Veltu R ū ģ i par Augstskolu un zinātnisko institūtu pārvēlētāi Latviešu valodas krātuves pārzini (daļas vadītāju) ar algu 800 rubļi mēnesī, skaitot ar š.g. 25. novembrī.

(Paraksts J. Lācis)
Izglītības Tautas Komisārs.

(Paraksts J. Lācis)
Kādre daļas vadītājs.

Izraksts pareizs:
Čobāns, V. Čobāns.

Latviešu valodas krātuves pārzini
L. M. Rūķe

Latviešu valodas krātuve kā palīgs baltista darbā

Darbs Universitātes lekcijās un sēmināros iet roku rokā ar darbu attiecīgās nozares zinātniskos institūtos. Daža laba lingvistikas nodalys studenta darbā noderīga un izmantojama lieta glabājas arī ITK Latviešu valodas krātuvē.

Līdz šim viens no parastākajiem studiju darba tēmatiem baltu lingvistikas nozarē ir izloksnes apraksts. Šā darba veikšanu bez labām teorētiskām zināšanām sekme arī jau savāko materiālu izmantošana par pētījamo izloksni. Der salīdzināt arī valodas materiālus no kaimiņu izloksnēm. Publīcēti ir tikai plašākie izloksņu apraksti (Fil. biedr. rakst.), bet laba daļa nepublicētu izloksņu materiālu glabājas Latviešu valodas krātuvē un privātu personu rokās. Negarjie izloksnes publicētie teksti, kas der par izloksnes paraugu, nezinātajam periodikā pagrūti sameklējami. Tādēļ Latviešu valodas krātuve šai gadā uzskūsi reģistra sastādīšanu par visiem publicētajiem un nepublicētajiem izloksņu materiāliem. Arī pirms sāda reģistra nobeigšanas Latviešu valodas krātuve var tomēr dot studenta darbā nepieciešamos avotu norādījumus. Viens no plašākajiem izloksņu materiālu krājumiem ir savā laikā Latviešu folkloras krātuves sāktā un tagad Latviešu valodas krātuves turpinātā Apvīdu vārdu vārdnīca. Nolikā sakrāt dažādu Latvijas apvīdu pilnīgas lokālas vārdnīcas, darbs sākts kādās 27 pagastos. Plašais izloksņu vārdu krājums iegūts brīvas sarunās, pārūnājot noteiktus tēmatu un tieši iepazīstoties ar pārunājamiem objektiem. Kur tas vajadzīgs, kura nolīks ir dot karis uskatāmi zīmējumi, tā kā vārdnīca savu tiešu var dot arī etnografam. No dažiem pastastiem (Geru, Vecpiebalgas, Svētcieņa, Džokstes) savāko vārdu krājums krieti niels (līdz 10.000 zīmīšū). Šis vārdnīcas materiāli uzlikojami pagaidām par pilnīgāko materiālu dzīvās valodas sintakses un stīla pētījumiem; ja arī ne glūzi stenografētās, taču sīki pierakstītais plašās sarunas par vienu noteiktu tēmatu rāda brīvu neasaistītas runas plūdumu. — Bez šīs vārdnīcas Latviešu valodas krātuves zīņā ir arī citi vairāk vai mazāk pilnīgi izloksņu teksti un piezīmes.

Bez tam krātuvē glabājas arī plašs vietvārdu krājums, daļa tādu, kas nav publicēti. Bez tā vietvārdu krājuma, ko savākusi Latviešu folkloras krātuve, izsūtīt skolām īpašas veidlapas ar jautājumiem, krātuvē ir arī 1939. un 40. gada vasarā prof. J. Endzeļņa ierosinājumā studentu vāktie vietvārdi 27 pagastos (ap 10.000 vārdū).

Kas dod vajadzīgās zīņas par vietvārdu izloksnes un rakstu valodas formu, objekta situējumu un eventuālos pasākādījumus par vārda rašanos. Šo vārdu pārbaudīšanu krātuve patlaban veic.

Meklējot kāda jēguma latviskos apzīmējumu K. Milenbacha "Latviešu valodas vārdnīcā", vārdu atrašanu ļoti atvieglina krātuves apvērsta vārdnīca, t. i. "Latviešu valodas vārdnīcā" esošo latviešu vārdu sagrupējums pēc vāciskā apzīmējuma. Tā, piem., interesējoties par dažādu vēju daudzādai apvērsta vārdnīcā vārdu "Wind" un tur atrast vesulu virkni vārdu: auris, sausenis, vīdenis, paizums, auks, kārpas, aprāvas vējš utt. Kātra šā latviešu vārda sīkāko saturu kopā ar piemēriem pēc tam viegli atrast "Latviešu valodas vārdnīcā".

Zinātniskiem pētījumiem iespējams izmantot krātuvē arī topošo Sinonīmu vārdnīcu, saziņā ar vārdnīcas autori E. Šturmu.

Rokas roku mazgā. Latviešu valodas krātuve gaida savā darbā arī studentu palīgu. Izloksņu materiālu krājums ir studentu vasaras un ziemas brīvalīkos darītās darbs. Izloksņu pētīšana pašreiz ir viens no baltologu vissteidzamākajiem darbiem. Izloksnes strauji zūd. Tās tagad — pašā pēdējā mirklī — mīļkšējot, zudīs uz mūžīgiem laikiem milzīgas dzīvās tautas valodas bagātības. Viens no dzīvās valodas pētīšanas veidiem un sekmētājiem ir valodas atlants, kura nolīks ir dot karis uskatāmi zīmējumi, tā kā vārdnīca savu tiešu var dot arī etnografam. No dažiem pastastiem (Geru, Vecpiebalgas, Svētcieņa, Džokstes) savāko vārdu krājums krieti niels (līdz 10.000 zīmīšū). Šis vārdnīcas materiāli uzlikojami pagaidām par pilnīgāko materiālu dzīvās valodas sintakses un stīla pētījumiem; ja arī ne glūzi stenografētās, taču sīki pierakstītais plašās sarunas par vienu noteiktu tēmatu rāda brīvu neasaistītas runas plūdumu. — Bez šīs vārdnīcas Latviešu valodas krātuves zīņā ir arī citi vairāk vai mazāk pilnīgi izloksņu teksti un piezīmes.

Bez tam krātuvē glabājas arī plašs vietvārdu krājums, daļa tādu, kas nav publicēti. Bez tā vietvārdu krājuma, ko savākusi Latviešu folkloras krātuve, izsūtīt skolām īpašas veidlapas ar jautājumiem, krātuvē ir arī 1939. un 40. gada vasarā prof. J. Endzeļņa ierosinājumā studentu vāktie vietvārdi 27 pagastos (ap 10.000 vārdū).

A. Rūķe.

Jau studiju gados V. Rūķe-Draviņa uzsāka darbu Latviešu valodas krātuvē. No 1940. gada 25. novembra līdz 1941. gada 1. jūlijam viņa bija tās vadītāja.

02.554

ПРОЕКТ
о передаче географических наименований
Латвийской ГСР
на карты, печатников на русском языке.

Проект.

Проект разработан заведующей Архивом латвийского языка при ИИИ
Веллой Руно.

Проект принят Комиссией переводов латвийского языка ИИИ.

ИИИ
1941

IN MEMORIAM

Š. g. 23. oktobrī miris L. V. Ū. vēstures un filoloģijas fakultātes prof. Dr phil. h. c. Jānis Kauliņš. Nelaikšs dzimis 1883. gadā Sausenā. Viņa mūšs — latviešu zemnieka sūra darba ceļš uz izglītību. Pamatskolas izglītību pie mātes mājā Iegūvis, J. Kauliņš iestājās Vietas draudzes skolā, pēc tam Cimzes seminārā Valkā. Jau semināra laikā apdavinātais censors pievērsās savas dzimtas izloksnes pētīšanai, uzrakstīdams tautas dziesmas ar Sausenai ipatnējām dēbitīva formām ar jū — Šīs tautas dziesmas vēlāk publicē Sitenšteins Magazinā XVll, uzrakstīdāja vārdu gan neminot Kauliņš gatavoja abtūrījāi un iztur to 1887. gadā. Šai laikā viņa valodnieka talants jau vair nav svešs, un toreiz ievērojamais valodnieks Becenbergers uzaicina viņu sniegt zīņas par dzimto izloksni. J. Kauliņš to arī dara, un viņa vēstules, tās tikai nedaudz nogludinot, Becenbergers iespieš savā žurnālā Beiträge zur Kunde der idg. Sprachen, Xll, 214—239 un XIV, 116—151 ar virsrakstu „Ueber die (lettische) Mundart von Sausen und Fehlteln (Livland)”. Pirmo reizi latviešu valodnieka raksts tiek publicēts zinātniskā ārzemju žurnālā.

Slāpēs pēc izglītības nav rimušas. 1888. gadā J. Kauliņš dodas uz Tērbatu, kur studē klasisko filoloģiju, rosiņi piedalīdamies literāriskā pulciņa „Pipkolonijas” dibināšanā un „Pūra” izdošanā. Jau „Pūra” I krājumā iespiests Kauliņa raksts „Domas par vēsturi”.

Pēc Tērbatas laika turpmākie gadi paiet ceļojumos un strādājot gan par mājskolotāju, gan citā vietās. No 1920. gada, kad Jānis Kauliņu ievēlē par L. Ū. fil. un floz. fakultātes docentu, sākas jauns ražīga paīdagoga un zinātnieka darba posms. Kauliņa interese dziļa un ļoti plaša. Lasīdams lekcijas paīdagotājas vēsturē un valodu metodikas, viņš neaizmirst arī valodniecību. Ceļos un Filologu biedrības rakstos tiek iespiests kriets skaits rakstu par valodas iautājumiem, kuru starpā jo sevišķi izceļami dzimtas izloksnes pētījumi un sēmasioloģiski apcerējumi. Tai pašā laikā tiek publicēti arī paīdagotājskā satura raksti. Kā tās skolotājs J. Kauliņš ir daudz darbu un pasākumu ierosinājis, mudinājis un sevišķi jaunās paaudzēs atbalstījis gan ar padomu, gan materiālu palīdzību. Pēc viņa pieticīgi dzīvotāms, Jānis Kauliņš no savas darba algas iekrātu lie-

lākā arvien pieaugošās nedibinātās saības par sava darba vērtīgumu — viss tas saēd gados tik jaunā zinātnieka veselību un tu viņa viņu traģiskajam solim.

Ar spējīgā valodnieka Alviņa Augstkalna nāvi baltu valodniecībā tiek ierauts robs, ko grūt aizpildīt. Velta Rūķe.

Š. g. 1. novembrī miris L. V. Ū. vēst. un filol. fakultātes lektors cand. phil. Alviņš Augstkalns. Pārāk agri nobēdzies ies, bet bagāts, intensīvā darbā, asas paškritikas un šaubu ugunis dedzināts mūšs. A. Augstkalns dzimis 1907. gadā Līzumi skolotāja ģimenē. Pirmie zinātniskie darbi publicēti jau studiju laikā. Ir aprinājams darba zinātniskums, daudzpusīgums un darba daudzums, ko veic 23 gadu vecāka valodnieks. Veclatviešu rakstu filoloģiskam apskatam vēltītas vērtīgas „Piezīmes par veclatviešu rakstiem” FBR X (1930), 97—112, „Par vecajām tēvretēm” IMM, 1930, 3. nr., 302—311, „Veclatviešu rakstu apskats” RKR XX (1930), 92—119. Tai pašā laikā dialektoloģijāi vēltīti asie „Novērojumi par izloksņu aprakstiem” IMM, 1930, 9. nr., 195—212, folklorā — vēl tagad viens no pamatīgākajiem pētījumiem savā nozarē „Leišu daiņu pantmērs” Ceļos I (1931), 17—45, valodas un RKR, gan ārzemju žurnālos, raksti žurnālos.

Kad 1932. gadā A. Augstkalns beidz L. Ū. fil. un floz. fakultāti, Universitāte atstāj viņu gatavoties zinātniskai darbībai. Studiju nolīkos jaunais valodnieks kādu laiku pavada ārzemēs. Turpmākajā zinātniskā darbībā no pirmā laika daudzpusīguma noskaidrojās zinātnieka galvenā interese — tā ir mūsu vecie teksti. Arvien jauni veclatviešu un vecleišu tekstu atradumi un pētījumi tiek publicēti gan FBR, gan Ceļos, gan IMM un RKR, gan ārzemju žurnālos.

1934. gadā A. Augstkalns izdod nelielu, bet vērtīgu grāmatu „Mūsu valoda, viņas vēsture un pētītāji”.

Nākamajā gadā parādās otra grāmata „Leišu valodas elementi latviešu ģimnazijai”. Kad 1935. g. nodibina IM Latviešu valodas krātuvi, Alviņš Augstkalns kļūst par tās pārzini un paliek šai amatā līdz pēdējai dienai. Zinātniskā darbība nestrābīst, bet pieaug.

Darbs Valodas krātuvē, zinātniskais darbs archivos un pie grāmatām, doktora eksāmeni Universitātē, pārērtzskības komisiju materiālu palīdzību. Pēc viņa uzdevumi pieticīgi dzīvotāms, Jānis Kauliņš no savas darba algas iekrātu lie-

Studentu Avīze. 1941, Nr. 10

Pēc Augstkalna nāves sākās grūts posms; bijām zaudējuši Latviešu valodas krātuves ziņīgu un darbīgu pārzini. Bija sācies arī padomju pārbūves process ar tīrīšanām, atļāšanām, durvju priekšā stāvēja deportācijas. Kad toreizējais ministrs Valeskalns, nožēlotāms Augstkalna zaudējumu, lika man stāties viņa vietā, biju nobijusies un negribīga, bet, kad Valeskalns brīdināja: “Ja jūs neuzņemsieties, tad nāks kāds skolotājs no Krievijas,” — lūdzu atļājumu apdomāties vēl vismaz kādu stundu. Lūdzu padomu Endzeļīnam, un arī viņš bija tāis domās, ka nedrīkstu atteikties; viņš solījās no savas puses palīdzēt.

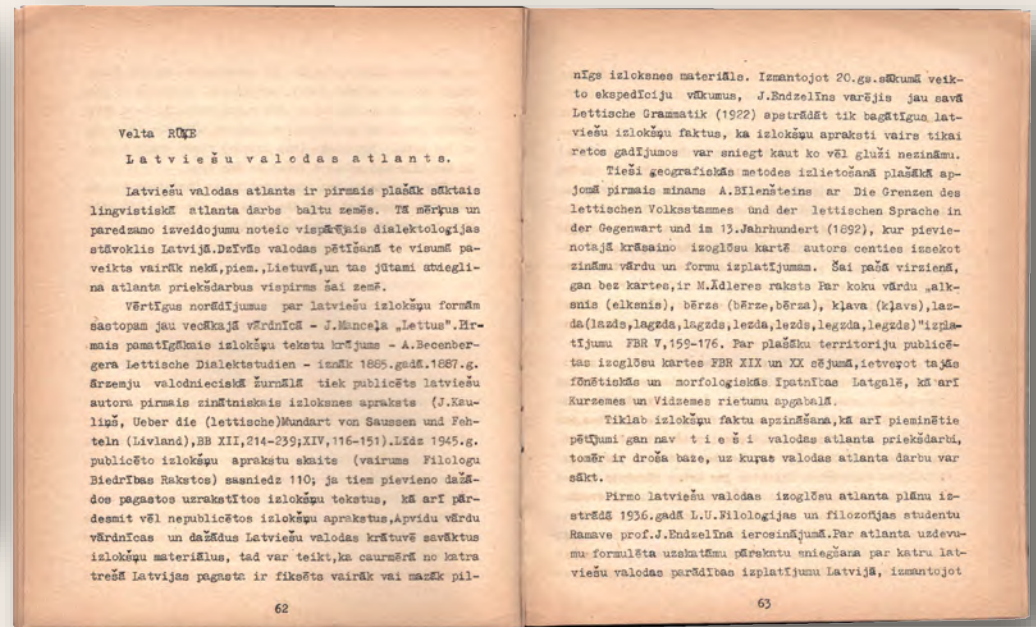
V. Rūķe-Draviņa

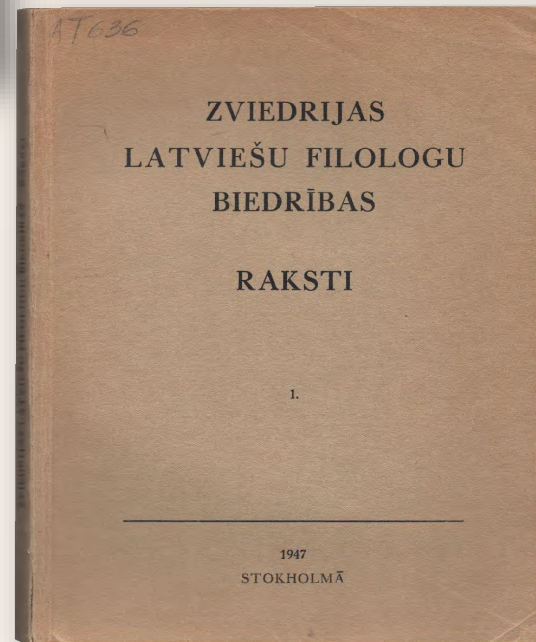
1944. gadā Draviņu ģimene devās bēgļu gaitās uz Zviedriju.

Viens no pirmajiem algas darbiem Zviedrijā—izziņa par sekretāres darbu kādā patentu birojā Malmē (1948)

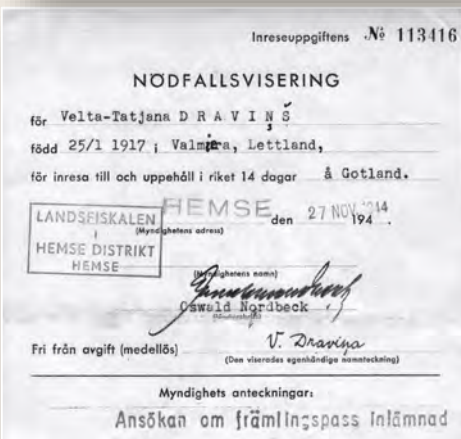
Latvijas Republikas ārzemju pase, izsniegta vēstniecībā Londonā, pagarināta Stokholmā (1948)

IEVĒLĒTA FILOLOGU BIEDRĪBAS VALDE.
Zviedrijas latviešu filologu biedrības pilnā biedru sapulcē pirmajos Vasaras svētkos Stokholmā pieņemti biedrības statūti un ievēlēta tās pārvalde. Par biedrības priekšnieku ievēlēts mag. phil. Jānis Bērziņš, par valdes locekļiem—H.Biezais, E. Lauberte, V.Zante un P.Sadurskis. Revizijas komisijā: B.Simis, A.Lesinš un O. Ābolinš. Rakstu krājuma redakcijas kolēģijā: V.Rūķe - Dravina, V.Zante un L. Čuibe. Biedrības sēdekļis ir Upsalā, S:t Göransgatan 20, c.o. J.Bērziņš.

Latvju Vārds. 1946, 19. jūnijs

Angļu grib Draviņa vārds
Drosmīgi pabeigts par Sv. Zabu. filologu biedrības pasākumiem I-196 un 194-195! Šīrādīt vēl spēju un materiāla cīņā ar mūsu latviešu vārdu, bet gribi tam vajadzīgu palīdzību docēt mūsu baltiskajiem vārdiem valodniecības kursos. Un kāpēc es gribi vēlēt sagādāt mūsu savus bijušos un būtušie no svecuma.
Lai gan parvairāki no mūsu jaunajiem un citu bērniem.
Ar cieņām un svecību Jānis Bērziņš.

Avārijas vīza, atļaujot uzturēties Zviedrijā 14 dienas, izsniegta Gotlandē pēc bēgļu laivas ierašanās (1944. gada novembrī)

Jau 1944. gada 14. decembra "Latvju Ziņās" varam lasīt par to, ka K. Draviņš un V. Rūķe-Draviņa runājuši Fr.Dziesmam veltītā sarīkojumā. Turpmākajos gados abi regulāri uzstājas ar priekšlasījumiem dažādos pasākumos.

Jauna licenciāte

VELTA RŪĶE-DRAVIŅA

20. okt. Stokholmas augstskolā sēkmīgi aizstāvēja filoloģijas licenciāta darbu par mikstinātajiem līdzekļiem diminutīvos latviešu valodā („Zur Konsonantenweichung bei Diminutiven im Lettischen“). Fakultātes oponenti viņai bija lietuvietis Dr. Lingis, otrs oponents igauņu profesors Arumā. Velta Rūķe-Draviņa pasā darbā bija iestrādājusi jaunu materiālu, kā arī izmantoja jaunu, pašas atrastu metodi, kas viņai ļāva koriģēt dažas autoritātes, starp citu prof. Endzelīnu.

Aija Priedīte

1944. gadā Zviedrijas akadēmiskā pasaule bija slēgta, elitāra vide, kurā par akadēmiskajiem posteņiem augstskolā cīnījās pašmāju zinātnieki. Šajā vidē nebija nedz pieprasījums, nedz vajadzības pēc ārzemniekiem un sievietēm, izņemot īpaši, nedz arī pēc jauniešiem, ekskluzīviem priekšmetiem, piemēram, pēc baltu valodām. Taču V. Rūķe-Draviņa nepadevās cīņā — ne par baltu valodām, ne par savu vietu Zviedrijas akadēmiskajā pasaulē. Jau 1948. gadā latviešu valodniece kļuva par lektori baltu valodās.

Velta Rūķe

Dzimtā valoda emigrācijā

1. Ir jau gana dzirdēts par to, cik apdraudēts ir emigrācijā ne vien latviešiem, matemātiķu, dabzinātnieku, bet arī glūzīt nemanot būtu pārņemti arī šo priekšmetu termini. Ne tā tas ir, izglītojoties svešā zemē un svešā valodā, kur bērnam pamatskolas vecumā nereti sāk pietrūkt vārdu un izteiksmes līdzekļu pat diezgan vienkāršo apkārtnes priekšmetu, dzīvnieku un augu nosaukumiem savā valodā.

Emigrācijas apstākļos dzimtā valoda tomēr sasaurinās ne vien vārdu krājumā, bet arī tīri stilistiskā. Latviešu valodā gan nav vēl izveidojies tik jūtama staroība starp runāto un rakstīto vārdu, kā tas ir senās kultūrvēsturiskās, piem., franču, zviedru, kur sarunas valodā izraugāmi pat citi vārdi un formas nekā rakstīti tekstā, bet arī mums normālā dzīvē tā valoda, ko runājam kārtējot ar draugiem, nesaskan gluži ar kancelejas valodu vai cildenā stilā sarakstītu dejas darbu.

Mēs nesam nedz pirmie, nedz vienīgie emigranti pasaulē un līdzīgas valodas pārveidošanas ir informācija vai pieredze arī daudziem citiem valodas zinātniekiem, kas visā būtu vēstis daudz šķērsojis, kas visā būtu vēstis daudz šķērsojis, kas visā būtu vēstis daudz šķērsojis.

Kas man, runājot tieši par dāņietiem, tieši, tieši vien ir labākā valodas faktoriem, kas mudina pārņemt svešus elementus latviešu vārdos, kas sekme dzimtas valodas aizmiršanā un atālinā emigrantu valodu no tās, ko runā dzimtenē palikuši tautas daļā.

Tādēļ ir vārbiņi derīgi izsekot tiem faktoriem, kas mudina pārņemt svešus elementus latviešu vārdos, kas sekme dzimtas valodas aizmiršanā un atālinā emigrantu valodu no tās, ko runā dzimtenē palikuši tautas daļā. Mēs nesam nedz pirmie, nedz vienīgie emigranti pasaulē un līdzīgas valodas pārveidošanas ir informācija vai pieredze arī daudziem citiem valodas zinātniekiem, kas visā būtu vēstis daudz šķērsojis.

Tādēļ ir vārbiņi derīgi izsekot tiem faktoriem, kas mudina pārņemt svešus elementus latviešu vārdos, kas sekme dzimtas valodas aizmiršanā un atālinā emigrantu valodu no tās, ko runā dzimtenē palikuši tautas daļā. Mēs nesam nedz pirmie, nedz vienīgie emigranti pasaulē un līdzīgas valodas pārveidošanas ir informācija vai pieredze arī daudziem citiem valodas zinātniekiem, kas visā būtu vēstis daudz šķērsojis.

Ir tiesa, neviena valoda modernos laikos nav tik izolēta kā būtu pilnīgi pasargāta no svešiem ietekmēm. Taču ir starpība starp svešas valodas iedarbību emigrācijā un starp parasto sašarāri ar citām valodām savā valstī, kur pat svešas okupācijas gadījumā dzimtas valodas runāji ļoti reti nāļiek vienkopūs, salīstīti ar savu zemi. Emigrants ir atrauts no valodas tālākās veidošanās procesa, kas norisinās dzimtenē, bet jaunajos apstākļos viņam nav vieglā paturēt savu valodu arī tai veidā un vārdu pāsmim, ar kādu viņš dzimto zemi atstājis. Piereize rāda, ka emigrācijā vārdu krājums sarūk.

Svešajā zemē, kur emigrantam ir liģstosa iekāmas sašarāri ar svešo valodu, dzimtas valodas kļūst saites ar savu valodu un tās runātājiem. Dzimto valodu viņš dzird un runā, vienkārt, daudz retāk, otrkārt, ar krieviņi šaurākā tematiku. Gadījums vairumā kā, retumis — satiekoties ar citiem emigrantiem, kā arī tautiešu iekālo organizāciju dzīvē. Lai cik vispārīgās kādā gūmēnē būtu tās locekļu praktiskās, mācīnieciskās vai zinātniskās intereses un lai cik ciešā kopīgā, retumis — satiekoties ar citiem emigrantiem, kā arī tautiešu iekālo organizāciju dzīvē.

Nev šaubas, ka apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas. Šis dzimto ir arī politiskā apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas. Šis dzimto ir arī politiskā apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas.

Nev šaubas, ka apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas. Šis dzimto ir arī politiskā apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas. Šis dzimto ir arī politiskā apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas.

Nev šaubas, ka apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas. Šis dzimto ir arī politiskā apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas. Šis dzimto ir arī politiskā apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas.

Nev šaubas, ka apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas. Šis dzimto ir arī politiskā apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas. Šis dzimto ir arī politiskā apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas.

Nev šaubas, ka apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas. Šis dzimto ir arī politiskā apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas. Šis dzimto ir arī politiskā apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas.

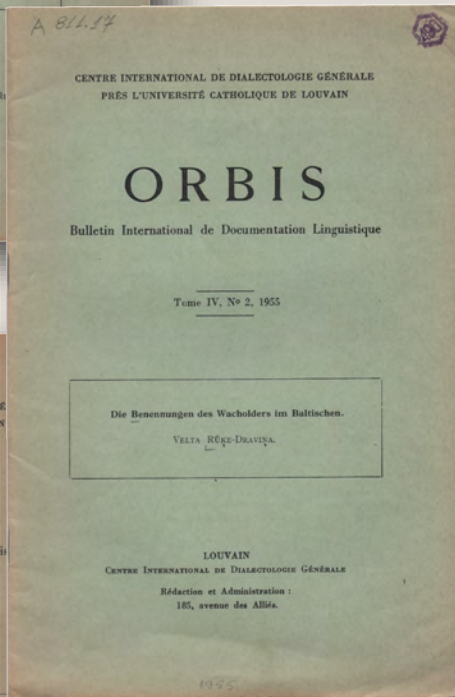
Nev šaubas, ka apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas. Šis dzimto ir arī politiskā apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas. Šis dzimto ir arī politiskā apstākļos, kas pālabas mūs šodai ir, ir ievērojama politiskās sekas.

VALODU TUVINASA BALTIJĀ. Inaugurācija un koncerts. 1949. g. 14. aprīlis. Arhivālais dokumenta attēls ar rokrakstīgu tekstu un zīmējumiem.

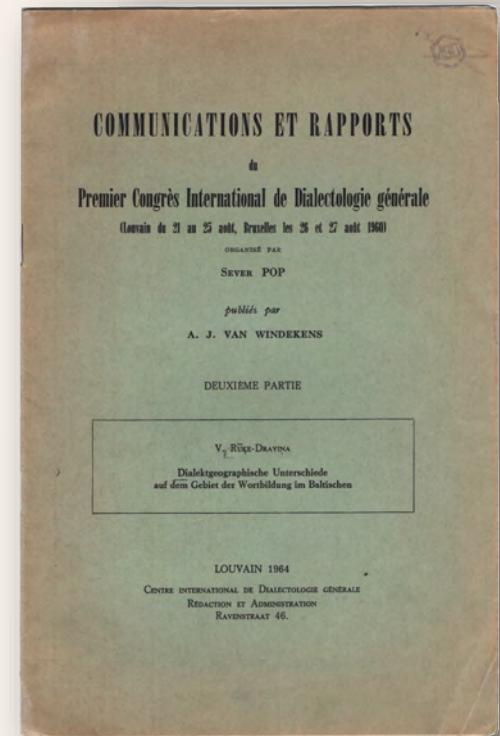
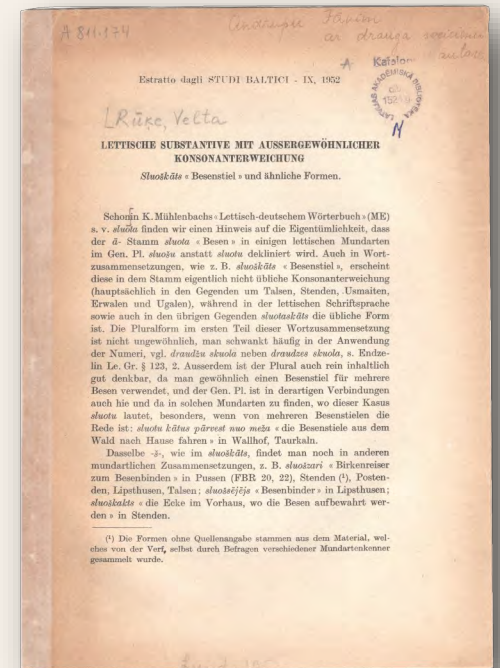
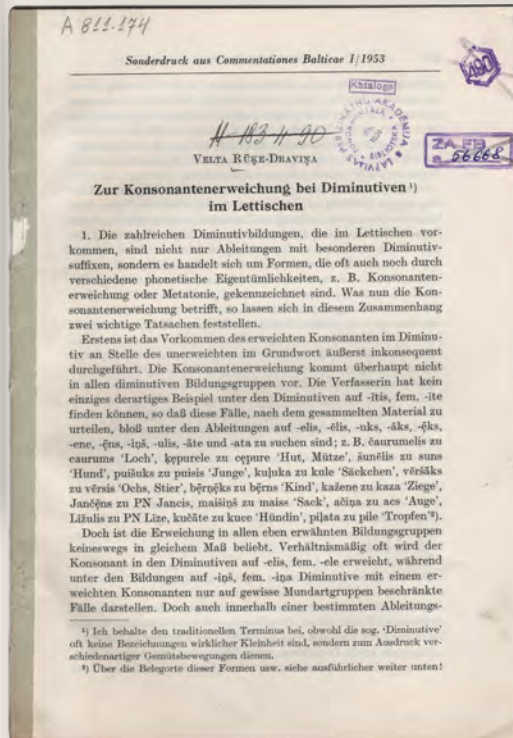
BILINGVISMA PROBLĒMAS. Valta Rūķe. Dokumenta attēls ar rokrakstīgu tekstu un zīmējumiem.

VELTA RŪĶE-DRAVIŅA: Feminine singularische u-Stämme im Lettischen. Dokumenta attēls ar rokrakstīgu tekstu un zīmējumiem.

VELTA RŪĶE-DRAVIŅA: Feminine singularische u-Stämme im Lettischen. Dokumenta attēls ar rokrakstīgu tekstu un zīmējumiem.

Velta Rūķe-Draviņa Lundā kopā ar vīru Kārli Draviņu (1954)

VELTA RŪKE

Lauthäufigkeit in der lettischen Schriftsprache

Särtryck ur
Slaviska Institutets vid Lunds Universitet
Årsbok 1948-1949
Lund, 1951.

A 811.144 M. Dravina

ADJECTIVAL DIMINUTIVES
IN LATVIAN

BY
VELTA RŪKE-DRAVINA

Velta Rūke

Die Veränderungen des Wortschatzes unter
dem Einfluss der Morphologie

Särtryck ur: Språkliga Bidrag (Språk). Meddelanden
från seminarerna i slaviska språk, jäm-
förande språkforskning, finsk-ugri-
ska språk och östasiatiska språk vid
Lunds Universitet, Nr 5, 1955.

Lund höstterminen 1955.

A 811.17

Velta Rūke
[Revisions-]:
ERNEST FRAEDEL, LITAUISCHES ETYMOLOGISCHES
WÖRTERBUCH, Lieferung 1 - 5, Winter, Heidelberg
1955 - 1956

Särtryck ur: Å R S B O K 1951 - 1952 utgiven av
seminarierna i slaviska språk, jäm-
förande språkforskning, finsk-ugri-
ska språk och östasiatiska språk
vid Lunds Universitet.

Lund
1957

VELTA RŪKE

VERBEN AUF -avāt [-avuot] IM LETTISCHEN
UND DEREN VERHÄLTNIS
ZU DEN SLAVISCHEN VERBEN
AUF -ovati

Ur: Meddelanden från seminarerna för slaviska språk,
jämförande språkforskning och finsk-ugriska språk
vid Lunds Universitet, Nr 1.

LUND 1951

from The Slavonic and East European Review
Volume XXXI, No. 77, June 1953

A 811.24

Velta Rūke

Tendenser vid de substantiviella stammarnas
utveckling i baltiskan

Särtryck ur SPRÅKLIGA BIDRAG. Meddelanden från
seminarierna i slaviska språk, jäm-
förande språkforskning, finsk-ugriska
språk och östasiatiska språk vid
Lunds Universitet, Nr 4, 1955.

Lund
1955

PROFESORI ENDZELĪNA SVINĪBĀS STOKHOLMĀ

Prof. J. Endzelina 85 gadus Zviedrijā atzīmēja ar Latviešu akadēmiskās organizācijas, Letonijas un Ramaves kopēju sarakojumu Stokholmā. Par jubilāru referēja valodniece Velta Rūke-Draviņa, kas uzņēmumā redzama ar Niklāva Strunkes zīmēto krāsaino adresi rokās. Pa labi Stokholmas augstskolas Krievu institūta slavu valodu profesors P. Arumaa (igauņis, F.), pie kura V. Rūke-Draviņa gatavojas nākamā zinātniskā grāda iegūšanai; pa kreisi prof. K. Straubergs. Foto: F. Forstmanis.

15

Māfā tautiņē!

Sirsnāgi pateicos par atsūtītajiem grāmatlīm un fotografijām. Pateicos arī es par Jūsu parāskauņiem Māc. Z. A. Valodas un lektoriņu institūta direktors grieķu pie manis ar priekšrocību atņemt Jūs darbi mūsu institūtā. Vai tas jums nebūtu pieņemams? Pateikam apņēstos Krievu, Perseju un Zangaves tūmānā pamanu šīs vārdu karstumu samērā viegla. Sirsnāgi pateicos arī Jūsu dāvas bīdram par atsūtītajiem rakstiem. Ar sirsnīguem sveicināšanai jums atiem Jānis J. Endzelins. Lūgšu nodot no manis sveicināšanai prof. A. Arumaa.

Māfā tautiņē!

Jūs vērtēti un saņemti ar sirsnīgu prieku. Jūs pateicos! Redzēt manū kūrūmā, ka atbildei ir jābūt! Lieldarīna mans sagādāja Jūsu sirsnīgu šķēdē un labas aprūsti. Kuru es exemplāru noķēru institūta bibliotēkā, otrā — zinātni akā — Jānis bibliotēkā. — Jūs darbi ir mūsu pāra satot varēt nokļūst vai mērīgat reuānē redāt Jūs vajadzīgos cērākus? Novēlējums atiem gatēšanai jāna gādā! Ar sirsnīguem sveicināšanai Jūs J. Endzelins. Lūgšu parvecināt visu manu labvēlību Jūs pusē! K. J.

JĀNIS ENDZELĪNS

Velta Rūke

1953. g. 22. februārī pagāja astoņdesmit vasaras, kopš Kauguru pagasta Miķēns piedzimis latviešu izcilais valodnieks Jānis Endzelīns.

Endzelīna dzīve, šķiet, vislabāk raksturojama par tipisku zinātnieka mūžu, kas ir enerģētisks, viengabalīgs un nesadrumstalois. Lai kādas būtu nākamās dienas, jau tagad var droši teikt, ka — pāri personīgās dzīves stīkam nevēlēsām un pāri tautas traģikai — tas tomēr bijis laimīgs darba mūžs. Jo ir jau laime nodzīvot tik ilgus gadus un uz šokējo atpazīt dzīves astoņus un deviņus gadus desmitus stāvēt joprojām fiziski un garīgi spējīgam, jauno darbu nodot un enerģijas pilnam. — Latviešu nemierīgajā dzīvē, kur „mūžam nav miera zem Latvijas bīrānēm”, mūs šīs tādā zinātnieka numāntārajās nozārēs, kas ir viņa paudzes un kas bez kādiem nozīmīgiem pārrakumiem vai lūzumiem visos pārtiņos būtu varējusi turpināt savu darbu. Pie tam svarīgākais un gandrīz neiztamiams ir tas, ka Endzelīns to spējis, nevienam veltīgam neizdodams izpētīt, palikdams pats sava ceļa gājēja un sava vārda „izpētīt” pat pēdējā krievu okupācijā.

Lai cik stipri būtu tūnānāms, ka viņš šīs dienas nevar atvērt atpakaļ, palikdams pats sava ceļa gājēja un sava vārda „izpētīt” pat pēdējā krievu okupācijā. Lai cik stipri būtu tūnānāms, ka viņš šīs dienas nevar atvērt atpakaļ, palikdams pats sava ceļa gājēja un sava vārda „izpētīt” pat pēdējā krievu okupācijā.

Lai cik stipri būtu tūnānāms, ka viņš šīs dienas nevar atvērt atpakaļ, palikdams pats sava ceļa gājēja un sava vārda „izpētīt” pat pēdējā krievu okupācijā. Lai cik stipri būtu tūnānāms, ka viņš šīs dienas nevar atvērt atpakaļ, palikdams pats sava ceļa gājēja un sava vārda „izpētīt” pat pēdējā krievu okupācijā.

Lai cik stipri būtu tūnānāms, ka viņš šīs dienas nevar atvērt atpakaļ, palikdams pats sava ceļa gājēja un sava vārda „izpētīt” pat pēdējā krievu okupācijā.

Lai cik stipri būtu tūnānāms, ka viņš šīs dienas nevar atvērt atpakaļ, palikdams pats sava ceļa gājēja un sava vārda „izpētīt” pat pēdējā krievu okupācijā.

kriteriju. Taču blakus šai zinātniskai ievīrei arī tas, ka Endzelīns ir zemnieka dēls, apzināti vai neapzināti mudinājis viņu visu mūžu augstu vērtēt „nebojāto” tautas valodu, ar to saprotot, vērē, nesekoto lauku ļaužu arhaisko valodu. Tiesi tā (kopā ar mūsu tautasdziesmu valodu) ir likta Endzelīna latviešu grammatikas pamatos, un tā ir derējusi par galveno mērķu arī mūsu normalizētajā literārā valodā. Kad savā 70. gadu jubilejā LT un Rīgā Endzelīns atbildēs runā pateicās tiem, kas viņam līdzināsi ceļu uz zinātni, tad pirmā un visdārgākā palīdzība toreiz tika teikta kādai sirsnīgai valniecei, kura viņa bērnu dienas dzīvojis viņa vecāku lauku sētā un kurus valoda „burbulējusi kā strautiņā”. Savos zinātniskajos darbos maz ielaizdams filozofiskus prātojumus, Endzelīns tomēr nenocietās neizatvējis latviešu zemnieku valodu, piem., pret prof. Eduarda Hermaņa apgalvojumu, it kā nelogiskus dažus latviešu valodas konstrukcijas būtu radies no tam „dies Sprache Jahr-hunderte hindurch nur eine Sprache ungehelter Eauern gewesen ist”. „Logiskā pietiek ar veselo cilvēka prātu, kāds var būt arī neskolotam zemniekam, kā arī skolāns nebūt nespēj ar nozīmīgumu”, ir Endzelīna atbilde (skat. Filologu Biēdības Rakstu 12. sēj. 184. lpp.).

Saldzināt ar tendencēm valodu pētīšanā citās zemēs, Endzelīna skola savi zinātnieki vērtē atstājusi mūs — kaut arī jauno un viengabalīgo — pilstnieku valodu, tāpat nav mēģinājis šeit valodas attīstīties tēnslāpēs, un, šķiet, par maz ievērots ir pat rakstnieku ienesums mūsu daiļdarbos. Latviešu un baltu valodniecība Endzelīna un jau 55 ražīgo darba gadu nozīmē vairāk nekā pusgadsimti mūsu valodas pētīšanā un veidošanā vispār. Apbūvēt viņa publicējums, kuru skaits šai laikā aizēdas vairākus simtus, nozīmē apmēram to pašu, ko izsekot visai filoloģijas attīstībai B. A. Lartisa, kam 1920. gadu sākumā bija vīk valdības uzdevuma kritizēt Endzelīna jauniznākū darbu „Balto valodu skaņas un formas”, apēstē turpat konstatēt, ka „to urakstījis lielākais zinātnieks un neapstrīdāms vispār atzīta autoritāte šai nozārē” (296. lappuse).

Endzelīna zinātnieka karjēra ir daudzējādā ziņā raksturīga latviešu politiskās ne-

brīvības un cīņu pilnāji dzīvei. Zinātnieka, kas turpat vai visus savus vērtīgākos pētījumus veidējis latviešu valodas problēmā un kas arī savus mērķus atbilstoši nājas no studijām svešu valodu laukos atpakaļ savas tēvu valodas druvā, pat stādē klasisku un slavju filoloģiju. Pie tam viņš to dara svešās zemēs: Igaunijā (Tērlatā) Krievijā (Pēterburgā). Veselus 27 gadus mīlētienu izcilākais latviešu valodas pētītāks stādē un strādā par milzīgu spēku

J. Endzelins

arpus Latvijas robežām. Kad 1920. gadā, nodibinoties Latvijas universitātei, Endzelīns no Čarkovas pārnāc par profesoru uz Rīgu, viņam ir jau 47 gadi, un viņš ir jau autoritāte ar 74 publicētiem rakstiem, ar ja ir Latvijas augstākā mācības iestādē var savā zinātnieku vīdā iesāstīt Endzelīna tīkai pusemā bīrdēlā, tad tomēr viss iepriekšējais poms ir jau devis viņam ne tikai solīdas vispārējās zināšanas citā valodniecības nozārē, kam kāds sakars ar baltoloģiju, bet jāvis ar visu laiku strādāt gar dzimto valodu un tādējādi salīdzinā sēvumā nodzīvotus gadus ar nākamā dzimtenes poms vīdē nedalāmā mūža darbā par latviešu valodas problēmām. Mīldams

Augšējā attēla: Jānis Endzelins redzams, lasot lekciju Latvijas universitātes masajā aula 1920. gada.

Darbs godina darītāju

VELTA RŪĶE-DRAVIŅA — KULTŪRAS FONDA LAUREĀTE

Amerikas latviešu kultūras fonda gadskārtējo balvu zinātnē šogad saņēma Velta Rūķe-Draviņa par pētījumiem valodniecībā. Viņa un Edīte Hausenberga šturmā ir mūsu jaunās paardes īsākās valodnieces — profesora Endzelīna skolnieces un viņa darba turpinātājas, — Veltas Rūķes studiju biedrenes Austras Tamuļas rakstu par jaunās zinātnieces pirmajām gaitām Latvijas universitātē šodien sniedzam mūsu lasītājiem.

Tas bija tieši pirms divdesmit gadiem. Lielajā, studentu pārpildītā 41. auditorijā vecajā L.O. šķīd klausījos profesora Jirgensona filozofijas levdarā lekcijas. Tas bija viens no grūtākajiem studiju sākuma gadu priekšmetiem — bija liela piepūle sekot profesora domām un pierakstīt. Auditorijā bija pilnīgs klusums, visi studenti rakstīja kā „rūkas dogas”. Kādā lekcijā man blakus sēdēja ļoti jauna meitene — paklausīgā, stenografiski atzīmēja un pa laikam lastja līdzpamēto grāmatu. Brīnījos — vai nu viņa ir sīkātīgi pavirša vai gudra. Starpbrīdī jautāju kādai studentei vai pazīst šo meiteni.

„Jā, tā ir no jaunajām”, bija atbilde. „Beiguši gimnaziju ar piecniekiem visos priekšmetos.” — Viņas bija trīs draudzenes: Velta Rūķe, Valentīna Jaunzeme un Mirta Ozola. Prof. K. Strauberga latņu valodas stundās studentu bija mazāk, un lektur viņu gadu sēdēja tātad trīs sēdēja pirmajos solos — tieši man priekšā. Grūti vai negrūti sākās kontakts, un citās lekcijās jau cita cita mēklējām. Pavasarī eksāmenu laikā ar sules dūrienu pāleļņi nomira Mirta Ozola. Varbūt kopējais žēlums vēl vairāk mūs tuvināja un nākamajos gados mēs palikušās trīs sasiedzāmies vienībā, kas mūžam nevar irt. Kopā sēdējām pie profesora Dauges un līdz pašas spārnos lidojām viņam līdz pašas klasiņā Gētes, Ibsena, Darsta un citu plašājos gara apsvērtņos. Mēs nevarējām saprast, vai Gētes Fausts ar Mofistofeli ir viens cilvēks vai divi. Kādreiz starpbrīdī vienas trīs iegājām profesora mazajā kabinetā un jautājām. Tik ātri to nevarot izrunāt, teica profesors, viņš mūs labprāt redzētu kādu pēcpusdienu pie sevis mājās. — Tā bija lielā svētku diena. No profesora mājas zinātkāus, ilgi, ilgi staigājām pa Bastejkalna apstādījumiem. Bija silts maļa valērs — tās, kura siltnums vien mūžā nevar izgāst.

Nākamajos gados iegājām ašņgrajā profesora Endzelīna valodniecības skolā. Tās bija grūtas lekcijas un semināri — kā matemātika. Velta Rūķe bija valodniecības nodalīj, un tautie stundās, kas ar literāriem viņai bija kopējas, viņa atgriezās no visiem. Citiem gandrīz nepārkāpamos salīdzināmās grammatikas „ciertos riekstus” viņa veica kā spēlē-

damās. Vēl vairāk — tieši šai stundās patikas viņu vērot — tad viņa bija ļoti savā elementā. Man šķita, ka valodniecības katkāmbās lekcij, katrum jātop tūpat stingram un katrum kā pašam profesoram. Bet Velta smaidīja un bija tā pati sīrslīgā, mīlā meitene.

1938. gada rudenī svinīgajā aktā kopā gaidījām studentu darbu sacensībā izaucamos vārdus. „Es daudz strādāju, pētēt seno Kursu Janšovska darbos, — būtu jūbāt” — teica.

„Es arī pēdējās divi nedēļas uzrakstīju. Mani veicēki nemaz nezina” — teica Velta.

Izsauktajos vārdos savus sagaidījām un zelta medaļa bija Velta rokā. Protams, par pētījumiem valodniecībā.

Velta Rūķe beidza fakultāti minimālajā laikā un tā paša 1939. gada rudenī jau bija prof. Endzelīna asistente un fonētikas lektore mūsu fakultātē. Pirmajā stundā lesojot, sagaidījām viņu pie auditorijas durvīm un apveidāmas pasniezām tautisko pūri lādēti ar miniatūru pastaiļu pāri.

Veltas Rūķes darbs Rīgā ar universitāti nebeidzās. Viņa bija latviešu valodas krātuves darbiniece un 1940-41. gadā tās pārzine. No 1941-1944. g. viņa pārzināja dialektoloģijas nozari un sāka kārtot latviešu valodas slāntu, redst būdama Drāmas teātra kursos latviešu valodas un fonētikas lektore.

Visu okupācijas laikā, Rīgā iebrankusi, biju klat izvadīt Veltu Rūķi un Kārlī Draviņu kopējā dzīves ceļā. Kārlī Draviņš tai pašā laikā sekmiņā iaturēja filoloģijas un filozofijas fakultātes doktora eksāmenus. — Nāca tas laiks, kurā mēs bēgām no savas zemes. Tamī savu diženumu guva trešā draudzene Valentīna Jaunzeme. Viņa ir Dagnijas prototips Ingridas Vikenas romānā Mums jābrien jūrā. Par savu dzīvību nebaidādamies, viņa veica Dagnijai piedēvētos darbus, labāk teikt varadarbost — arī tos visnieticamākos. Ar pēdējo latņu uz Zvied-

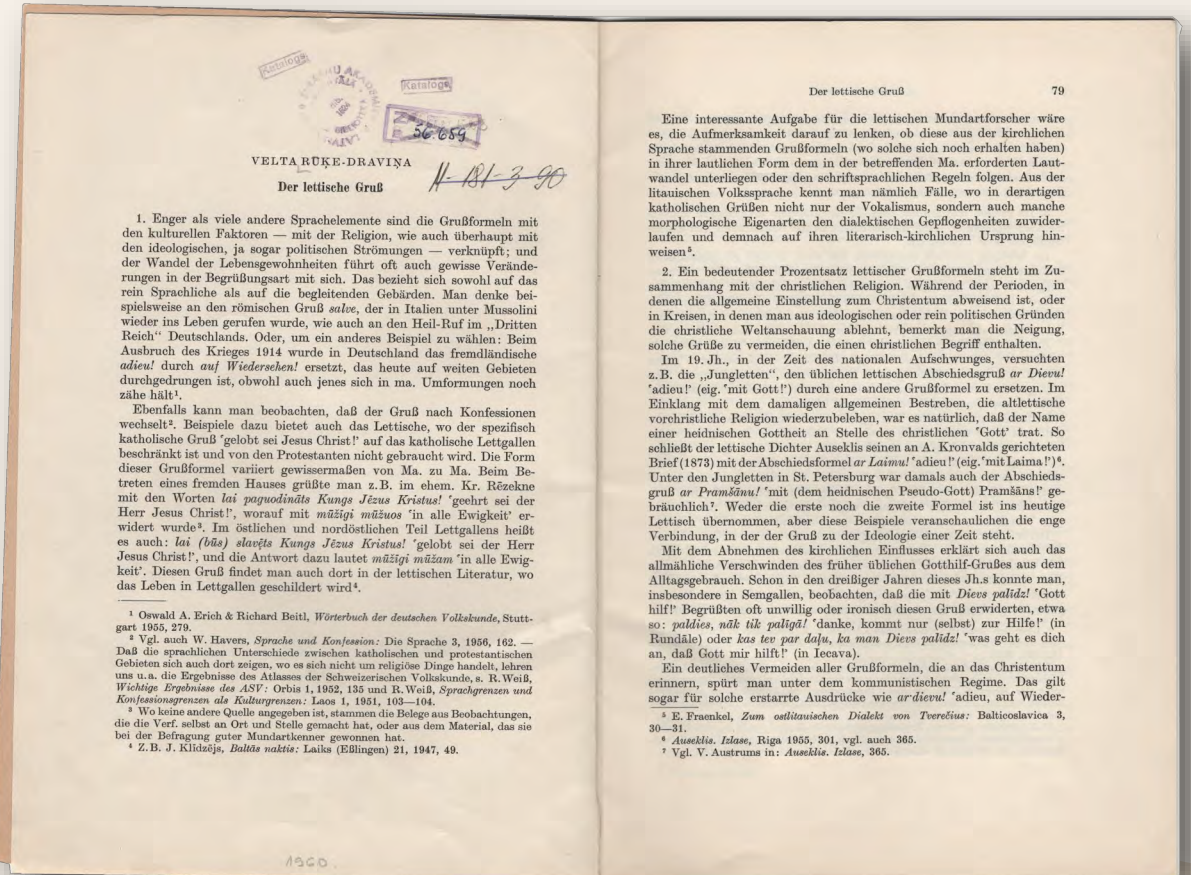
Darbs godina darītāju. Austrā Tamuļa

Austrālijas Latvietis. 1955, 25. jūn.

3/1
5/18 52
A. esen. tautiekie!
Sīrsnīgi pabeicos jumo par intereancas zīmātā s
Pierakstam zionā, ka verat produktū nodarbolisio.
Sīchtāz bīo iespējāno, nosīstāse jumo sarē
„Latv. valodas grammatika” 1951 („dab. br.” Latvijas
ar labojumiem un papildinājumiem),
Ar sīrsnīgiem sīrsnīgiem jumo un dezvīstīdrom
J. Šeņfelss.

4/1
Riģis 3/8 58
Cien. tautiekie!
Sīrsnīgi pabeicos jumo per aizvāncen Dabūto radstajpar
Labi. adjectiva Dominatīvformām! Dīektīz vārdsā jumo
nosūtāt smu grammatika, centīos lo izdarīt.
Ar sīrsnīgiem sīrsnīgiem
jumo un jumo dezvīstīdrom
Jān J. Šeņfelss.

3/1
5/18 52
A. esen. tautiekie!
Sīrsnīgi pabeicos jumo par intereancas zīmātā s
Pierakstam zionā, ka verat produktū nodarbolisio.
Sīchtāz bīo iespējāno, nosīstāse jumo sarē
„Latv. valodas grammatika” 1951 („dab. br.” Latvijas
ar labojumiem un papildinājumiem),
Ar sīrsnīgiem sīrsnīgiem jumo un dezvīstīdrom
J. Šeņfelss.

Rakstu krājumā "In honorem Endzelini" ievietots V. Rūķes-Draviņas raksts par latvisko sveicienu.

LIELGABALA ŠĀVIENS PAR GODU DOKTOREI

TAS ATSKANĒJA NO TĀ PAŠA ZVIEDRU KARA KUĢA, KAS PRIEKŠ 15 GADIEM LATVIEŠU BĒGLUS VEDA NO GOTLANDES UZ CIETZEMI

Stokholmā (gi) — Viens no karaliskās zviedru kara flotes 87 lielgabala šāvieniem, ar kuriem šai zemē apsveic jaunus zinātnu doktorus, bija veltīts doktora gradu ieguvušajai latviešu valodniecei Veltai Rūķei-Draviņai, kad viņu promovēja profesore Grēta Arvidsone. Sagādīšanās dēļ, lielgabala saluts par godu jaunajai doktorai atskanēja no tā paša kara kuģa, kas 1944. g. no Gotlandes uz Zviedrijas cietzemi bija vedis latviešu bēglus, arī Veltu Rūķi-Draviņu.

„Mana doktora darba viens gals toreiz burtiski mirka Baltijas jūras ūdenos,“ — vēlāk pastāstīja doktore, pateikdamās apsveicējiem un tiem nezināmajiem lietuviešu puisiem, kas bija likuši savas dzīvības kļūdā, lai iesāktā pētījuma darba materiāli nonāktu tajā pasaules daļā, kur akadēmiskās brīvības principi nav pakļauti valsts vai citu varu kontrolei un pavēlēm. Nav šodien vairs iespējams Latvijā doktorēties baltu valodu jautājumos un kā savā laikā rakstīja Rīgas laikraksti, tur neesot iespējams arī publicēt zinātniskus darbus baltoloģijā grāmatas iespējamai nepieciešamo rakstu zīmju trūkuma dēļ. Bet neviens no šiem šķēršļiem nav stājies ceļā jaunai doktorai Zviedrijā, kur tā saņēmusi arī doktores stipendiju un valsts pabalstu sava darba publicēšanai.

Reizē ar Dr. Veltu Rūķi-Draviņu doktora gradu un tā ārējos simbolus — lauru vainagu, dotora cepuri, gredzenu un diplomu saņē-

ma otrs baltietis — igauņu psihologs Teodors Kinnapās. Tā šoreiz Stokholmas pavasara kārtējā „doktoru diena“ bija priecīgs notikums abām baltiešu kolonijām.

Humanistiskās nozares filozofijas doktora promcivētāja šogad bija profesore skandināvu un salīdzināmā archeoloģijā, fakultātes dekāne Grēta Arvidsone. Izsaucot blondo Veltu Rūķi-Draviņu daudzgalvainās akadēmiskās saimes priekšā, kuņu vidū karaļnama pārstāvji, sabiedriskās un politiskās dzīves redzamākās personas un divi Nobēļa prēmijas laureāti, dekāne apsveica jauno doktoru ar ne-tradicionālu rokas spiedienu. Un nākamajā rītā Zviedrijas latvieši ieraudzīja „savu Veltu“ lielākā zviedru laikraksta Dagens Nyheter pirmajā lappusē.

Pēc promocijas Dr. Veltu Rūķi-Draviņu savā un draugu vidū sveica latviešu filologu Ramave, kur tradicionālo Ramaves vainagu jaunai doktorai gaišā uzlika viņas studiju biedrs, Kultūras fonda laureāts rakstnieks Mārtiņš Ziverts, arī pats pēc tam saņemdams apsveikumu sakarā ar Kultūras fonda balvu. Daudzi bija sveicinājuši telegrafiski vai ar vēstulēm, to vidū prof. J. Ēndzelīns no Rīgas.

ACTA UNIVERSITATIS STOCKHOLMIENSIS
ÉTUDES DE PHILOGIE SLAVE

VELTA RŪĶE-DRAVIŅA

DIMINUTIVE IM
LETTISCHEN

AB PH. LINDSTEDTS UNIV.-BOKHANDEL
LUND

1959. gadā V. Rūķe-Draviņa Stokholmas Universitātē aizstāvēja doktora disertāciju „Diminutive im Lettischen“ („Deminutīvi latviešu valodā“). Apjomīgo pētījumu autore veltīja savai mātei.

Hilfsamtal 010-22 40 20
Telefonnummer 24 05 00
A-editionen Nr 143

FÖRSTA KVINNAN
BÄST I ROLLEN
SOM PROMOTOR

Slutet på
Arbets

Professor Grete Arvidsson, som på bilden promoverar Velta Rūķe-Draviņa, gjordt som landets första kvinnliga promotor den bästa rollen vid promotionshögtidigheten.

Ekonomer
dominerade KROCK FÖR 5

Veltas Rūķes-Draviņas doktora promocija Stokholmas pilsētas namā: Stokholmas avīzes „Dagens Nyheter“ pirmā lapa (1959. gada 30. maijā)

Doktoru svinības Stokholmā

Velta Rūķe-Draviņa doktora tērpā

Zviedrijas trīs Universitātes noslēdz mācības gadu ar lielām jauno doktoru promocijas svinībām. Upsalā tās notiek Universitātes aulā. Lunda un Stokholma izvēlējušās vēl cienīgākas telpas: pirmā — slaveno Lundas doma baznīcu, kas celta 12-tā gadu simtenī, otrā — tikpat slaveno, arhitektoniski vienreizīgo, pilsētas namu.

Stokholmas Universitātē šogad, 29-tā maijā, promovēja veselus 73 doktorus, starp tiem 8 goda doktorus. Jau tūdaļ pēc 16-tiem apvareno namu pulcējas ļaudis svinību tērpos, bez oficiālām personām lielais vairums doktoru piederīgo un draugu. Tos saņem un vietas ierāda studenti frakās un studentes vakara tualetēs, pār krūtīm visiem platas lentes zviedru nacionālās krāsās.

Taisni plkst. 16,30 no balkona atskan fanfāras, orķestris sāk spēlēt svētku polonēzi un pa platām trepēm no augšas lejā nāk svētku pro-

cesija. Vispirms studentu biedrību (nāciju) karogi, tad mārsaļi, promotori (resp. fakultāšu dekāni), jaunie goda doktori un doktori, rektori, profesori emeriti un vesela rinda goda viesu. Kad visi ieņēmuši vietas priekšējās rindās, operdziedātājs un Karaliskās operas direktors Sets Svanholms dzied svētku kantāti, akadēmiskā orķestra un studentu koru pavadijumā. Seko akadēmiskā runa, šoreiz, daudzo tautsaimnieku goda doktoru dēļ, par „Pētījumiem uzņēmumu tehnikā“.

Pēc tam sākas pats promocijas akts, ko ievada rektoru kolēģijas priekšsēdētāja runa latīņu valodā. Latīņu valodu lietā arī mediķu, dabaszinātnieku un humānistu promotori. Ik pa trim dodās doktori augšup uz paaugstinājuma, kur promovētāji saņem tos vēl uzrunādami par „augstī mācītiem licenciātiem“, pēc tam uzliek galvā krokoto doktora cilindrī un pasniedz doktora gredzenu. Cepures uzlišanas brīdī no kara kuģa, kas noenkurojies Melārā ezērā, atskan lielgabala šāviens. Dabaszinātnieki un humānistu saņem — pēc vecas tradīcijas — arī lauru vainagu, cepuri paturēdami rokā.

Kad pienāk humānistiskās fakultātes kārtā, promotoru vietā nostājas cienīga dāma — fakultātes dekāne, arhαιoloģe Grete Arvidsone. Pirmajā trijotnē starp diviem zviedru doktoriem augšup dodās arī kāda stalta, gaišmataina sieviete gaišzilā svinību tērpā — latvieti Velta Rūķe-Draviņa. Profesore sveicina viņu ar sirsniņu rokas spiedienu arī pirms promocijas. Fotografu zibšņi akomponē vainagošanas aktu. Vēlreiz rokas spiedienu un atvadu vārdi: „Vale, clarissima doctor!“ — Ārpusē gaiši un apaļi nodun lielgabala šāviens par godu latviešu meitenei, kas priekš divdesmit pieciem gadiem iestājās Latvijas Universitātē ar ciešu apņēmību veltīt savu mūžu un darbu latviešu valodas pētīšanai. H.Z.

★
 Mūsu zinātnieki ar saviem pētījumiem un zinātniskajiem darbiem gūst atzīnību arī brīvajā pasaulē. Arī Velta Rūķe-Draviņa Stokholmā aizstāvēja doktora disertāciju *Diminutive im Lettischen*. Attēlā jaunā doktore kopā ar galveno oponentu Oslo universitātes prof. Chr. S. Stangu.

Foto
 Fr. Forstmanis

Vilmas Grebles vēstule V. Rūķe-Draviņai

Rīgā 1959. g. 1. nov.

Sivsnīgi sveiciens mo Rīgas!
 Mītu paldies par Jūsu abūtējām grāmatām! Vispirms pateicotība par Jūsu ievērojamo pētījumu - doktora disertāciju, kas ar savu viaprāsīgo un īpašu teorētisko interesei no vien valodniekiem, bet visus literāriešus, pētniekus, tai skaitā arī folkloristus. Jūs varat jaukin apmierināta: veikta liels, vajadzīgs un vērtīgs darbs. Patika arī tas, ka Jūs esat arī sekojoši pētījumiem un publikācijām Padomju Latvijā. Man tikai bija un ir vēl, ka Jūs meļinat pētīt latviešu valodu pašā tautā...

Ar Jūsu māmiņas sniegtu informāciju drošu lietišķi arī šīs disertācijas tapšanas beigās pieņemam un tas ļoti sekmgājīgi aiztāvēšanai. Pateicības par Jums!

Jātu, ka esmu Jums parādniece ar dažādu zinānu par Jūsu māmiņas veselību. Manai, vēl Rīgā esot, apsolījis, ka aizraustīšu Jums tad, kad būšu moksātājus, kā viņa oīzrauc. Taču 25. I bija ļoti aizjauka laika. Samieku, nuoku saucēstējis, - un tā nu rakoti tagad, kad viņa veselums ir pāri.

Kā Jums jau zināms vajadzīgs vīlelonds, tad pagājušā gēme Jūsu māmiņai bija ļoti

1958. g. 17. janvārī

Labrīpas manu mīlo!

Jodien saņēmu Dainas vēstuli un no sapsāts ar Sarmīti bijis rakstījis, tikai es nemāēju izlasīt. Paldies rakstītojiem, Tu gan no manis nezinu rindīgu nbijsa ilicis. Pateks manai ap Jūs no gultas uzle plauvīens pīs durvīm, Adolfs bijis izbraucis un atvērdo man eīems runāt, lai Jums sīsnīgs paldīs par visu mīlestību, kad to rūpējātes par mani. Tad kāds nedēļa atpakaļ bija mani apmentel pienācis Valteris, aizraustījis ka tūs man pāreiz grūti, aizbraust. Vīns teica ka parasti tikai vienāreiz vēstāle rakstīt un visas aizējot. Domājis rakstīt arī Tu tāpat, vienig ja rakstī dokumenti, jēl fotogrāfija tad vajāgo zētīt āraustēli. Pamo gadu man vīls pienuo mājo, bet kopā jāizpīlīs uzēicējums no pātes un jāit āraustētam pārei ponaļ uz pārtu. Ka runā vīsi, laips apstēdi un māno veselībo līdīs rakstī, tad labāni vairak vīnnāvi. V. Tēvs pīpīrāis uz postāviņu dīvi, vīns domā to labāni, arī man tāpat tad jāraustīs ka pagājušū gadu. Jāmēģinā būs, varbūt ka vēl būšu pīc dīvībois, ja vīsi to laimo smādēt. Jājam. Tēv mēstījis āraustēti vēstuli un 3 gram. kalēndē dīvgēn, atīri esat saņēmuši. Visu laiku mērovojis dēt rakstī, nēraproto, kas tūs is, vāj tētām vīni mēraproto ka ilgējis zināt par vīsi. 24 dec. ka Jūs bijis, to mērieno zīns un tad vēl vīns bija sīmnīno. Mīks, āraustījis un līdīs uz atīnēt atbīldēt arī uz tās vēstāles nav atbīldēt. Laips atpāl is tēri mēnormāls, sodien +5 grad autometriāns tās ēdēni

Rīga 20. IX 49.

Manu mīlo meiten!

Tēvs saņēma Tāvu pirmo paziņojumu un šodien saņēmu rakstīt no Karla un Terim. Liel prieks un apmīrinājums ka zinām ka esiet galā, sīnāi un cerams arī veselī tēvī.

Jūs un tas is pīzējis, pats galvenāis vācār dīnāis lēkīrānēt vīstis par Rīgas vīrakūcija. Jodien vaudodāms pa skolū un galvū mīt savas māntas pofēros un brauks ar Ventpīlīs vīle, uz Kurzemē onāns naberdē ar bērniem. Tamdēļ rakstī arī šīdējīgi Ter mīlāis bērni šīs rīndīnās, kurā varbūt arī pēdējas ka Ter rakstī.

Pāteri mēriņu pārtu, ar līdīs uz tīrakūmāny nēkas māt pānākēmi pālāijus uz Dīevu un cēre uz

Mātes vēstules V. Rūķe-Draviņai

19. XI 1959.

Sivsnīgi sveicināti!

Nālemu pēc ilgā laika atkal vīsi rakstīt. Veselība dīvgēn sīvāks, kas lai zīns, vāj nav pēdējas vēstāle ka rakstī. Pēc galēm jau vīl vārtēti dīvot, bet sīdīs motāls vāirs mēstādo. Mājas darbu jau vīl līdīs Jīm esmu padarījis, lēnam vīsi ka vīl daru. Elpas trūkums, ka nēt vāj, it ar cēlēm vīsi nēvaru, pa tēpi grūti uzēpēt u. t. t.

Dīvgējam arvīenu vīl tēspat, tikai mēsu vīla pānkrīstēta par Frumpes ielu. Mans vīcētīs arī štrādo tēspat, kur vīsi laiku štrādājis. Ar katru gadu jau paliek vēcāks un nēspējāms, bet vīl tēras un pēlno mums māji.

Jūs māras Annas arī samēklejis, aizbraucis uz Jēlgarū, tūs dabījis zināt ka vīnāi vīsi mīris un dīvgējot pēc mēitas Rīgā. Bet mēitas adīvīs un vārdy nēvīens nēpīnājo pāterēt.

Tūs darbam is laime
 centībai gods
 Un pānākēmi dīvgējam garam
 Rūkīs dīvīs īnātkām dī
 vādgēnu dēt

Lai vīsi pīcētīs vīsiem ka darām

Mīlo Vēlēt, novēlu Tēv labas svēmas Tāvo grūtējas darbo. Lai Jūs laletāis sīpnīs vīgēli ka Karēģijis mīks pīpīldītīs. Arī labā veselību, itācībā un dīvi jaunū jānuojā 1959. gada mātes vīlējums pīpīldītīs.

Arī sīdīs vīlēt arī Karlīm, veselību pīcēnu un saulē saulē jānuojā 1959. gada.

Manīm mīlājīm mēstībnēm Dāinīm un Sarmīti augt līliem, cērtīgēm par pīcēku sīvīm vīcācēm.

Vēsmāmas vīlējums
 1959. gada 1. janvārī

Laulības apliecināšana

Rūķis Jūlijs Eduards Mīpēla d.
 dīm. 1878. g. 4. II Rīgā

Evalds Natālija Karla meitā
 dīm. 1885. g. 11. aprīlī Talsos

Stājāies laulībā 13. oktobrī 1909. g. (v. s.)
 Vācēm Rūķis sīvī Rūķe

Mīrānos apliecināis is Jūliuss Mīpēla d. Rūķis
 Lāinēm tēt, āijis pās, mās pās vīlēt ad

Atārdē nēvāstēn ar Tēvā pās.

Rūķis Jūliuss Mīpēla d. dīm. 1878. g. 4. II
 Rīgā opr. Mālpīls pēgēsts Lat. P. S. R.
 Latvīctīs

*menis dātāms tē mēnā
 pēc vīsi sīdīs pās launū
 tīnām 16. febr. 1909. mēn
 14. aprīlī.*

Svešatnes latvieši dzimtenē

SPRAIGĀS DIENAS

3. jūlijā pusnaktī tūristu kuģis «Estontas» atstāja Rīgas ostu, aizveidams sev līdz daudz tautiešu no Zviedrijas, kas pavadīja dzimtenē iespaidiem bagātu nedēļu. Taču ne mazums svešatnes latviešu tūristu joprojām turpina uzturēties Latvijas galvaspilsētā, steigš iepazīties ar tās jaunajiem vaibstiem, kas radušies ilgajos prombūtnes gados.

Kuplā skaitā tautieši piedalījās izbraukumā uz Siguldā. — Bija jau aizmirsis, cik skaista un krāšņa ir mūsu pašu Siguldā, — atgriezies no interesantās ekskursijas, teica tautiete E. Langberga no ASV. Viņai no sirds pievienojās arī citi tautieši, kas ilgi atmiņā paturēs Siguldā, Turaidas un Krimuldas vasarīgo krāšņumu.

— Tas ir lielisks ansamblis, — tā mūsu etnogrāfiskā ansambla sniegumu novērtēja S. Vāgnere no Kalifornijas, kas «Saktas» koncertu Dzintaru koncertzālē jo citīgi centās iemūžināt kinolentā. Lietu baudījumu tautiešiem sagādāja arī Latvijas Valsts universitātes dzies-

Ar lidmašīnu no Stokholmas Rīgā ieradās svešatnes latviešu un zviedru tūristu grupa. Attēlā — ciemiņi Rīgas lidostā.

mu un deju kolektīvā «Daina un Dancis» jaunības spara un izdomas pārbagātīe priekšnesumi uz Kultū-

lodā, ko spīdoši veica jaunā latviešu valodniece Dzidra Barbare, opoņējot prof. A. Ozolam un filoloģijas zinātni kandidātei V. Staltmaņei. Disertācijas aizstāvēšanā bija hitā arī iedrošināmā latviešu valodniece no Zviedrijas Dr. Velta Rūķe-Draviņa, kas sirsniņģi apseveica disertanti ar zinātniskā grāda iegūšanu.

Tūrisma sezona turpinās.
R. IEVKALNS

1959. gadā 116 baltieši saņem izceļošanas atļauju. Starp tiem ir arī V. Rūķes-Draviņas māte Natālija Rūķe (1885–1963), divas reizes lūgums izbraukt pie meitas tika noraidīts.

Izceļošanas atļauja 116 baltiešiem

Novembra sākumā Zviedrijā savu 85. gada veco māti no Ventpils sagaidīja dzejnieks Fricis Dziesma, kas par viņas izlaišanu no okupētās dzimtenes bija cīnījies vairākus gadus. Tai pašā reizē ieradās dzejnieka un Nacionālā fonda valdes priekšsēža Andreja Eglīša sievasmāte. Jau oktobrī no Latvijas uz Zviedriju varēja pārcelties valodniece Dr. Veltas Rūķes-Draviņas māte. Nesin Zviedrijas ārlietu ministrija oficiāli zināja, ka kopā vasaras otras pusē padomju iestādes piešķirās izceļošanas atļaujas jau 116 baltiešiem, lai viņi varētu doties pie saviem piederīgajiem uz Baltijas jūras otru krastu. Relatīvi tas ir daudz, bet, ja zināms, ka iesniegti vairāk nekā 700 zviedru iestādā atbalstīti lūgumi, tad secināms, ka padomju labvēlībai diezgan ierobežots mērs. Pie tam nekādi nav iespējams nojaust, kādos gadījumos lūgumu ievēro, kādos to noraida vai vismaz vīlcina izšķiršanas laikā.

ras un atpūtas parka lielās estrādēs.

Tālino ciemiņu pulku ievērojami papildināja Zviedrijas latvieši, kas saulainajā 7. jūlijā priekšpusdienā kopā ar zviedru tūristiem īpaši lidmašīnā atlidoja Rīgā no Stokholmas. Izmantojot šo izdevību, jau otrajam gadskārtējam apciemojumam dzimtenē ieradās pazīstamā sporta darbinieka laulātā draudzene Mirdza Ritums.

Jo daudz klausītāju Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Valodas un literatūras institūta konferencē zālē bija pulcējusi uz bagātu pētījuma materiāla pamatotās disertācijas aizstāvēšana filoloģijas zinātņu kandidāta grāda iegūšanai par jauktu saliktu teikumu latviešu va-

Aija

Pateicoties Veltai Rūķei-Draviņai mūsu kolēģi Latvijā uzzināja, ka latviešu valodniecība arī darbojas ārpus Latvijas, šeit viņi arī ieguva informāciju par to, kas notiek ārpus Padomijas robežām. Diemžēl mūsu traumētā sabiedrība nevarēja un negribēja šādu soli saprast un zinātniecei nācās izciest sabiedrības uzbrukumus.

Pazīstamā latviešu valodniece Dr. Velta Rūķe-Draviņa, kas dzimteni apclemo jau otro vasaru pēc kārtas, clemošanās dienas izmantojusi, lai sastaptos un dalītos domās ar latviešu valodniekiem, kas darbojas Rīgā. Viņa apskatījusi Etnogrāfisko brīvdabas muzeju, iegādājusi daudz dzimtenē izdotu grāmatu, it īpaši bērnu grāmatu, bet dēls Dainis apstaigājis vai visas Rīgas centra grāmatnīcas un sapīrcies jaunākos izdevumus par zinātnes un tehnikas jautājumiem, ar kuriem viņš ļoti aizrāvējis. Valodniece atzinīgi vērtē latviešu filologu darbu dzimtenē.

TE KĀDREIZ MUMS VISEM BIJ ŠŪPULIS KĀRTS...

Skaistākās dienas

Dāsna šogad dzimtenes vasarā — bagāta saulainām dienām, siltiem vējiem un straujām pērķona lietus gāzēm, kas aizšalc pārī briesošajām druvām, smuldriem bērzu galotnēm un lauku ziediem pljvmalā. Dzimtenes vasara

šogad aicinājusi arī daudz svešatnes latviešu Daugavas krastos.

Kādas jūlija sestdienas pēcpusdienā padomju gaisa flotes laineris no Stokholmas atvīzināja Rīgā kārtējo — jau kuro šovadēm — ārzemju tūristu grupu. Ar

Sovasar aizevien biežāk un biežāk var sastapt svešatnes latviešu tūristus krāšņajās dzimtenes dabas stūrīšos. Soreiz tā ir Zviedrijas latviešu grupa, kas ieradusies apskatīt Turaidas pils torni...

...un uz brīdi apstājusies pie skaistām teiksmām vitā Turaidas Rozes kapa.

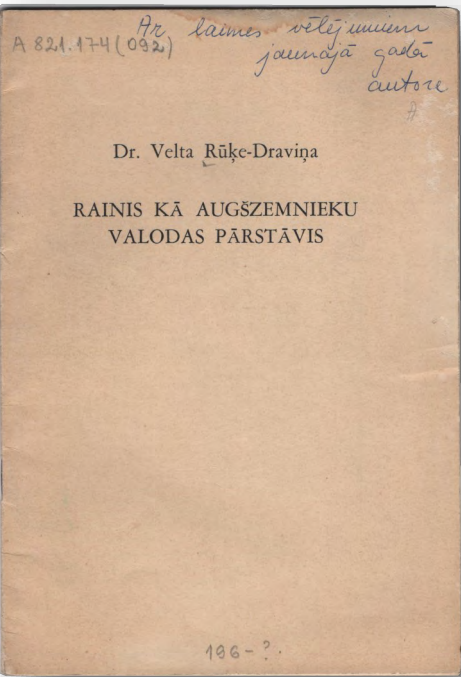
sirmā vecmāmuja Linda, jaunā smaidošā Mirdza un mazmeitņa Marīta. Kā jau vienmēr tādās reizēs: atbraucējus sagaida kupls tuvinieku un draugu pulks, sirsniņģi roku spiediņi, apskāviņi, smaidi, ziedi un sprīgtais dzimtenes vējš.

(Turpinājums 3. lpp.)

to ieradusās pat veselās svešatnes latviešu ģimenes: Alfrēds Lācis ar sievu Anu un dēlu Haraldu, Dr. Velta Rūķe-Draviņa ar meitu Sarmu un dēlu Daini, Ciekalu dzimtas triju paaudžu pārstāves —

Valodniecei V. Rūķei-Draviņai un jo vairāk mazajai Sarmai patika kraujās smilšakmens kilintis pie Gūtmana alas.

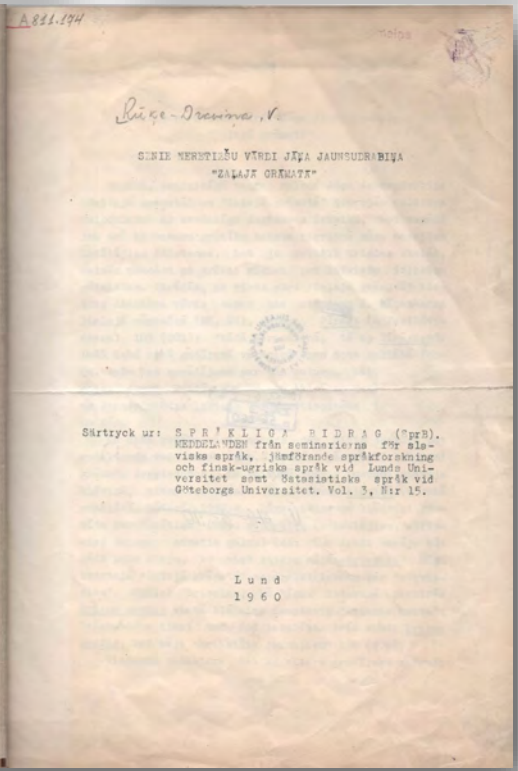
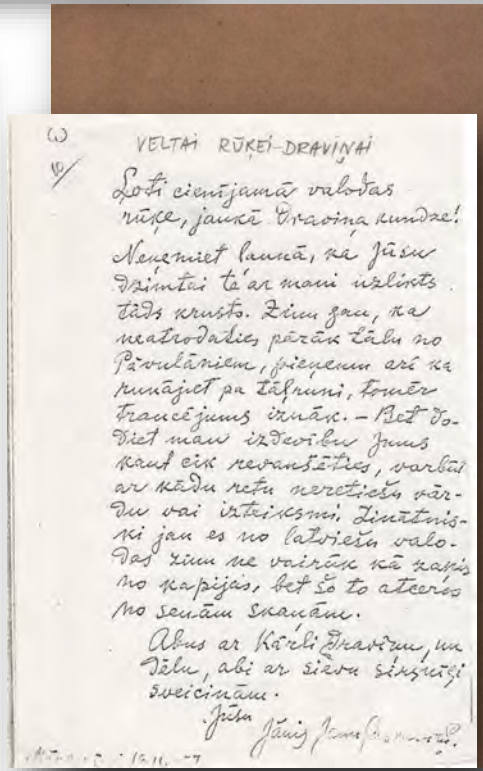
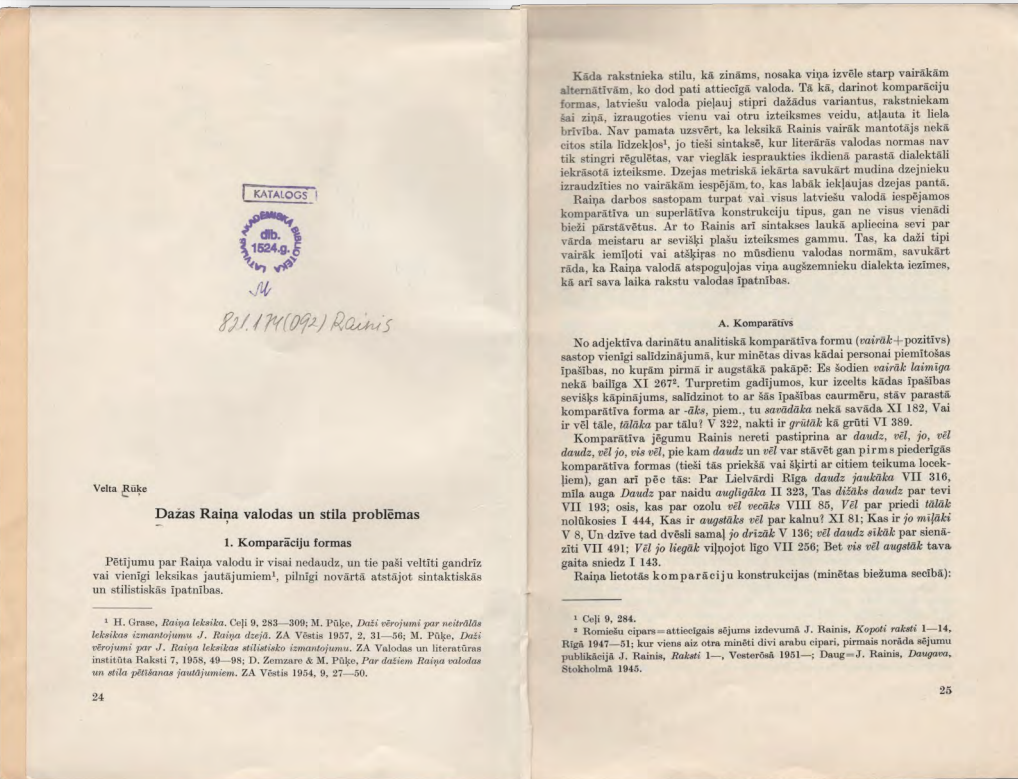

Velta Rūķe

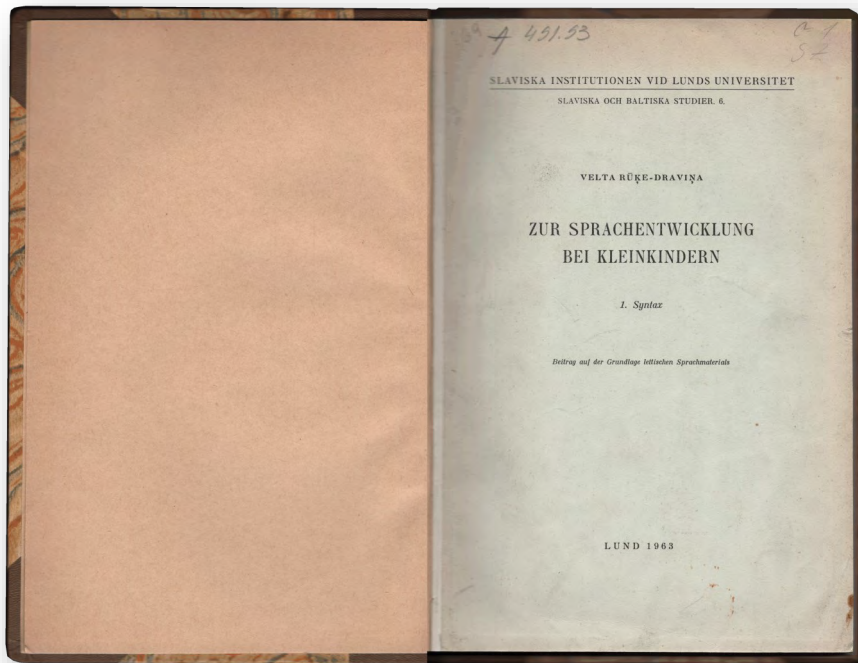
Turpmākie uzdevumi latviešu valodas pētīšanā

Pētījumi par latviešu valodu tiek veikti no vien daimēnā, kur tie koncentrējas ap Zinatņu Akadēmijas Valodas un literatūras institūtu un LVU Latviešu valodas katedru, bet pēcķapa gados samērā plaši arī ārpus Latvijas. Kaut skaitā nedaudz, pat Rietumos rodas kārt pa jaunam pētīšanā, kas savus pirmos patstāvīgos darbus zinātniskā grāda iegūstāni sešenes augstskola raketa tieši par kādu latviešu valodas problēmu. Vairums šāda veida disertāciju līdz šim aizstāvētas Vācijas un Zviedrijas universitātēs. Tādālab zinātnieku jauno mānu, kā vispir m, kam rīp mūsu valoda, var interesēt liels lūmājs skicētā pārskats par to, kas latviešu valodas pētīšanā būtu veicama sākotnē un kur darbo gādā darītāju jau šodien.

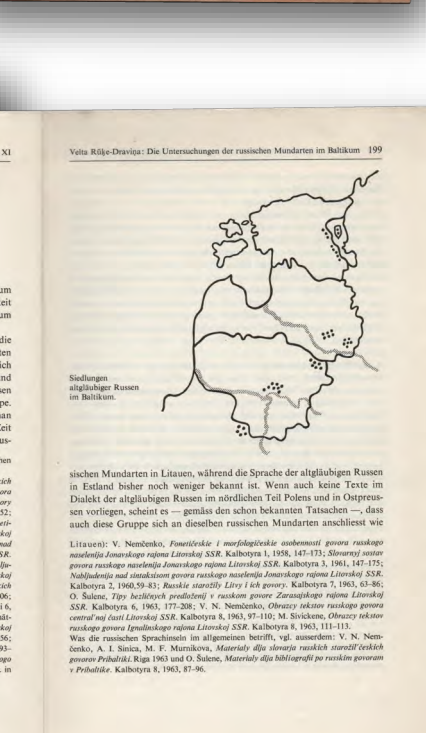
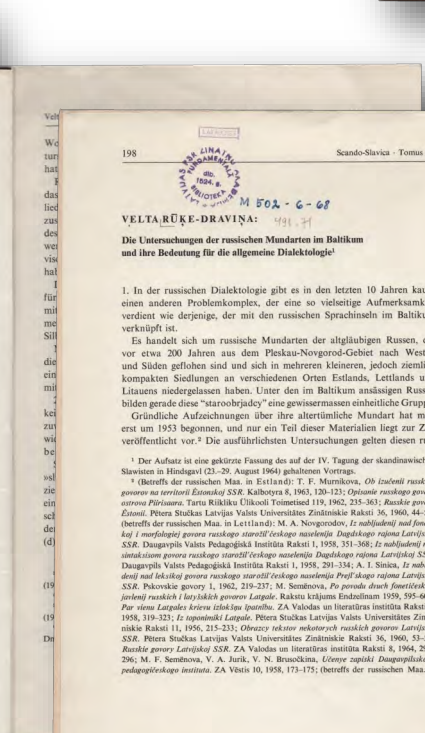
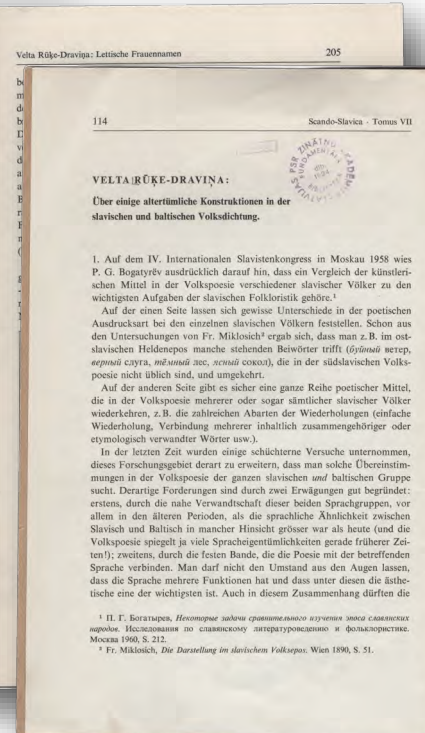
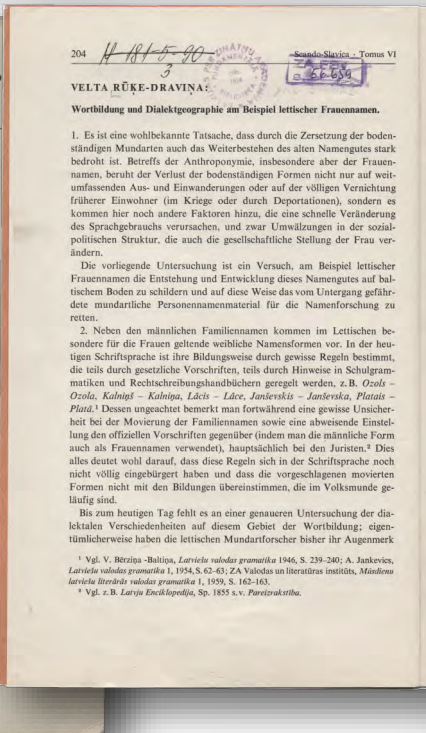
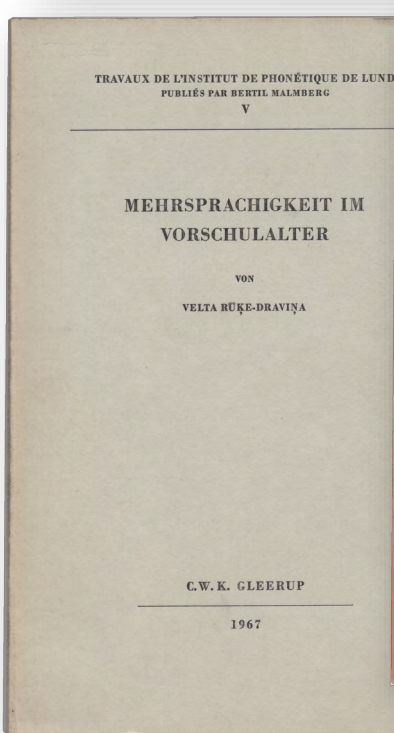
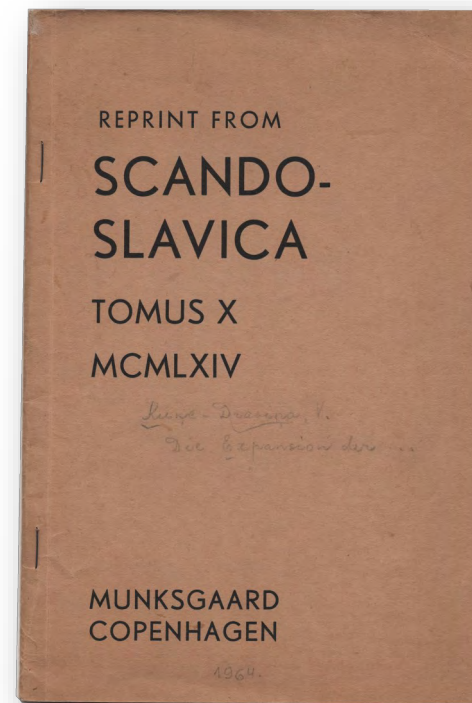
Isi formulējot latviešu valodnieka uzdevumus, var teikt, ka tie ir 1) *īstēt latviešu valodu* — gan no tāutas mutes (pirakstotot tādālab pē dārties vai uzņemot skaņu lentē), gan no rakstiem (senajiem tekstiem, manuskriptu arhīviem, piem., kultūras darbinieku vēstulem, kanceleju materiāliem utt., jaunās un jaunās literatūras, ietevot kā jēgumā tīkībā dailitētārtas darbos, kā zinātniskās apceres) un 2) *opārtārt šīs valodas stāvokumu*. Darāmā vēl daudz ir vienā, ir otrā plāksnē, kaut gan no mazums jau paveikta (piem., tādi monumentāli darbi kā: J. Endzelīna *Latviešu valodas grammatika*, Milēnbača — Endzelīna — Hauzenbergas *Latviešu-tviesāku vārdnīca*, VLI *Māstītais latviešu literārās valodas grammatika I. Latvijas PSE vārdnīca* 1). Tādu mē tavu vēl nav apzināts pēlātie latviešu valodas materiāli. Neiz Milēnbača vārdnīcas 6. izdevā jēj, nedz Rīgā nesam manuskriptā noheigtā *Literārās valodas vārdnīcas* 1. daļā neapņev visu vārdu krājumu, kas atrodamā latviski arakstītajās rakstu piemēroklus vai ko vēl neliktu glābt tautas valodas pērs. Bet savākt vienkopus visus latviešu valodas vārdus un apzināt valodnieka izteiksmes iespējas latviešu valodā prasā ne tikai lingvistikas zinātne vien. Tas nojēpēcāms arī praktiskā valodniecības

Jaņa Jaunsdrabiņa vēstules kopija V. Rūķei-Draviņai

Pēc dēla un meitas piedzimšanas V. Rūķe-Draviņa pēta bērnu valodas attīstību un divvalodības ietekmi. 1963. gadā tiek publicēts pētījums "Zur Sprachentwicklung bei Kleinkindern", kurā analizēti bērnu valodas attīstības procesi.

14
E. JEGERS
216 BYRNS AVE.
DE KALB, ILL. 60115
U. S. A.

02717
1971. g. 10. apr.

Ļoti cienījami Draugus kundze!
Nepat sapņiem mana Donum
balticam uzrēdot raizē norakumus.

Paldies jums par uzturēto darbu
un par to, ka atvērt mani par
arvija šai krājuma pielāgē.

Man jautājums: vai iespējams ar
pilsētu raizē krājuma esat jeb
man tā jāpāra?

Ja jāpāra, tad ar šo parāstiem to, ja
tas jau nebūtu uzrakstīti, heltānu revīziju
jūs
pakeļvāri
B. J. J.

nosūtīts
1 ex. par Adol.
(12.12)

02745

THE PENNSYLVANIA STATE UNIVERSITY
N-438 HERRICKS BUILDING
UNIVERSITY PARK, PENNSYLVANIA 16802

Department of Slavic Languages March 10, 1971 Area Code 814
805-1382

Professor Velta Rūķe-Dravīņa
Docentbacken 3
S-10905 Stockholm
Sweden

Dear Professor Rūķe-Dravīņa:

Thank you so much for the copy of Donum Balticum
which I received today. Naturally, I have only had time
to glance through it as yet but it looks like a beautiful
job - you certainly should be proud of this book. It
looks to me like one of the most significant Baltic
collections ever produced. I will certainly show it
around to all my colleagues.

Best wishes!

Sincerely yours,
William R. Schmalstieg
William R. Schmalstieg
Head

WRS:pb

02744
Helsinki, Maurinkatu 8-12 C 37
27. 12. 1968

Augsti godājamā Rūķe-Dravīņa kundze!

Sāta jums savu rakstītu un ceru ka uzskatīsiet
to par darziņu un ka tas ietilpst Prof. Stangam
vēlētājā rakstu krājumā DONUM BALTICUM.

Pirmatīrēji tīrība "Altpreussische Etymologia" esmu
pārveidojis par "Altpreussische Miscellen", tāpēc ka
rakstīnā ietilpst nāvienu etimoloģijas bet arī vārdnīca
un fonētikas sīkumi.

Vācu tekstā esmu sarakstījis es patē, tā tad laikam
to kontrolēt nebūs vajadzīgs. Turpin par saturējuma
(Summary) angļu valodas pilnāro parāstību es atbilstēt
nosūnu un tā ka šeit tagad nav neviena kurt
pretīta angļiski labāk nekā es un mana sieva
(māse dēls ir Amerikā un visi angļu valodas lektori
ir patlaban Ziemeļs Svētā atvērējuma), tad es
jūs laipni lūdzu manu angļisko tekstā kaut
kurān pretījumu uzrakstīt. Var tur jūn būt kāda kļū-
dīga.

Visu lauku jums un jūsu ģimenei ļaunāpē šāda vēstulē
un sirsnīgi sveicināšanas
Jūsu Valentīns Kūfarskijs

Department of Linguistics
Northwestern University
625 Colfax Street
Evanston, Illinois 60201
U.S.A.
April 7, 1971

Professor Velta Rūķe-Dravīņa
Docentbacken 3
S-104 05 Stockholm, Sweden

Dear Professor Rūķe-Dravīņa:

I am writing you to inform you that I have not yet received
my copy of Donum Balticum, which was scheduled for publication
in December 1970.

With best regards,

Yours sincerely,
Gordon B. Ford, Jr.
Gordon B. Ford, Jr.

34

Cien. BALTIEŠU HUMĀNĪSTU APVIENĪBAS priekšsēdis

Griežos pie jums ar lūgumu BALTIEŠU HUMĀNĪSTU APVIENĪBAS valdē
apspriest jautājumu par DONUM BALTICUM 10 - 15 iesietu eksemplā-
ru āngāci.

DONUM BALTICUM ir baltoloģisku rakstu krājums, kas vēlīts Nor-
vēģijas izcilajam baltu valodu pētniekam prof. Chr.S.Stangam
un kur ar rakstiem piedalās 76 speciālisti no tikpat kā visas
pasaules. Iesieto eksemplāru skaits ir neliels un varbūt jau
pēc gada būs retums.

Atļaujos piemēināt, ka būtu svarīgi panākt, lai šis plašais
zinātnisko rakstu krājums par baltu valodēm nokļūtu visu to
zinātnieku rokās, kas interesē par baltu tautām un kas strādā
šai nozarē. Bet pat viena daļa pašu DONUM BALTICUM autoru nevar
iegādāties šo grāmatu, jo no visām zemēm nav iespējams pārūtīt
nosūdu uz Zviedriju. Tādēļ augšā minētajam lūgumam pievienoju
ierosinājumu nosūtīt pa vienu brīvēksemplāras vienas piociem
DONUM BALTICUM autoriem, kas lieli nopelni baltu valodu pētnie-
cībā vai latviešu klasiku tulkošanas darbē: Dr. St.Fr. Kolbu-
ševskis, prof. J. Otrebekis, prof. E. Paolikas, doc. T. Zdan-
cevičs un prof. V. Voigtas.

Stokholmi
1971.g. 30.aprīlī

Patiensā cīņā
Velta Rūķe-Dravīņa
DONUM BALTICUM redaktore

UPPSALA UNIVERSITET
Religionshistoriska Institutionen
Historiska vetenskaperna
DOMTRAPPUSST. UPPSALA, Box 34
7.1.70.

Cienījamā doktore!
Oik stocera, tad ap 1.janv.1970.g.
biņa ģinostā raksta Kr.Stanga jubile-
ja krājumam. Ja datumi nav grozīti,
es tūdu rakstu, kā datumi nav grozīti,
arī tuvākajās dienās nosūtīt. Taču
grībtu dzirdēt, vai lieta ir tiešām
tik tālu paviršjusies un priekšu.

Ar patiešu cieņu
Jūs
B. J. J.

6
AFTER 5 DAYS RETURN TO
Professor Gordon B. Ford, Jr.
Department of Linguistics
Northwestern University
625 Colfax Street
EVANSTON, Illinois 60201
U.S.A.

 DOUGLAS MACARTHUR
 AIR MAIL
CORREO AEREO
PAR AVION

Professor Velta Rūķe-Dravīņa
Docentbacken 3
S-104 05 Stockholm, Sweden

10 Modifications of speech addressed to young children in Latvian

VELTA RŪKE-DRAVIŅA

Department of Slavic and Baltic languages, University of Stockholm, Fack, 104 05 Stockholm 30, Sweden.

My article on Latvian baby talk, *Nē ietehnoloģijas bērniem* (On so-called nursery language) was published in 1961 in Finnish, with a short summary in German (Rūke-Draviņa 1961; see also Rūke-Draviņa, 1976). The aim of the present study is to concentrate on new material and on controversial questions still found in professional literature on this subject. The analysis is based mostly on Latvian linguistic data and cultural traditions: Latvian is my mother tongue and I have studied the use of Latvian baby talk in my own family as well as in the homes of other Latvian-speaking children; it was taken from two longitudinal studies of the development of my own children (0;6-4;6 and 0;6-6;0), recordings which were taken during a period of two years when three Latvian-speaking children in Stockholm all in their homes in conversation with adults - parents (Rūke-Draviņa, 1975).

Some data and comments come from Lithuania, Swedish and languages in the North-European countries, speaking three- and four-year-old children were brought to the dentist in connection with the official control in Ekjöps, Southern Sweden (Rūke-Draviņa, 1976). I was to examine their ability to recognize and to trace pictures which were shown to them. However, (father) stayed with the child and often helped, with a question or an answer here and there, these pictures illustrate the mother's way of explaining the action in the picture. For example, various pet names such as

1980. g. 15. februārī

Cienījamā prof. Velta Rūke-Draviņa!

Mūsu vārds ir Olivera Avenue un esmu jebkādā gadā students Viljams (William)

koleģā Masānašis. Jaukriņ sagūšis stip, ka Starptautiskā Inģitītas

Institūta (Institute of International Education) man ir piedāvājis pilnu

Pulkrīti (Fulbright) stipendiju, ko varu sāļiet Stokholmas universitātes

latviešu fakultātē.

Patlaban man dokumenti ir iesūtīti un Zviedrijā apstiprināšani.

Kaņņi lēmā Jānu palīdzību lai dokumenti tiktu apstiprināti un es varētu

pāļienoties šķāņā gādā Jānu fakultātē.

Pateicībā,

Olivera Aveņa

Olivera Aveņa

S.U. Box 1047
Williams College
Williamstown, MA
01267
(līdz 1980.g. jūnijam)

191-16 39th Avenue
Flushing, NY
11358

237

1977.

Vārds istā vietā

Velta Rūke-Draviņa

Vārds istā vietā

Frazeoloģismu krājums

Konstantīnam Karoliņam,
svēcināt un visu labu vēlēt,
1974.g. 17.maiņ
Daugava
1974

Mums, kas studējām pie Veltas Rūkes-Draviņas, pavērās jauna pasaule. Latviešu valoda šeit nebija vairs sastingusi formu sistēmā, kas fiksēta gramatikās, bet dzīva, plūstoša, spējīga veidoties un lietojama visos laukos, ka latviešu valoda pakļauta tām pašām likumbām kā pasaules valodas.

Aija Priedīte

1983. gadā aizejot pensijā, profesorei izdevās personisko profesūru pārvaidot par vispārēju profesūru baltu valodās, šādi nodrošinot nākotni latviešu valodas katedrai. Visas piecas šai katedrā aizstāvētās doktora disertācijas bija ievādījusi Velta Rūke-Draviņa. (...) Pateicoties Veltai Rūke-Draviņai veselas latviešu paudzes ir ieguvušas labas zināšanas latviešu valodā un arī dziļu interesi par latviešu valodu un kultūru.

Aija Priedīte

Ramaviešu saietā Stokholmā viesojās dzejniece Aina Zemdega no Kanādas. Attēlā saieta dalībnieki.

Pirmā rindā no kreisās: Veronika Strēlerte, Anna Dagda, Jānis Abučs, Aina Zemdega, Pāvuls Johansons, Mirdza Vestena-Čuibe, Gunars Irbe.

Otrā rindā vidū: Velta Rūke-Draviņa un Mārtiņš Ziverts.

Valodnieku kongress Bostonā

Māksla, literatūra, valoda... Kongress Bostonā...

Maskavas cilpa brīvajai pasaulei

Maskavas cilpa brīvajai pasaulei... Maskava, 1974...

Dr. Velta Rūke-Draviņa pie jūras... Foto: G. Akmentīša

Kopdarbā ar studentiem 1974. gadā kļājās nācis frazeoloģismu krājums "Vārds istā vietā". Krājuma tapšanas gaitā izlasīti, pārrunāti un analizēti daudzi latviešu autoru darbi un to valoda.

Bostonā valodnieku kongress bija ieradusies Dr. Velta Rūke-Draviņa no Stokholmas, kur viņa vada baltu valodas katedru Stokholmas universitātē un darbojas Raiņa un Aspazijas fondā par valdes sekretāri. Bez tam 9. gadu viņa rediģē Raiņa-Aspazijas gadagrāmatu. Uzturēdamās Bostonā, fonda uzdevumā viņa pletēja ziedojumu Bostonas publiskai bibliotēkai - 10 Raiņa-Aspazijas gadagrāmatas, sākot ar 1965. gadu. Uzņēmumā Dr. Velta Rūke-Draviņa /pa labi/ un Velta Zante-Šimis pa jaunā Bostonas pilsētas valdes nama.

O. Akmentīša uzņēmums.

VAIKARŅĀ NEKĀ 12 GADU VECS GAJĀN!
DAMEĀ AĢĒRBU VEIKALS
Classic Wear
308 QUEEN STREET EAST,
TORONTO, ONT., TEL. 598-0919

University of Warsaw
Polish Language Institute

Dear Prof. V. Rūke-Dravina

To mark the 50th anniversary - in November 1977 - of the death of Jan Długosz de Courtenay, one of the most eminent linguists of the modern era, the University of Warsaw, the Jagiellońska University, and the Polish Academy of Sciences are organizing an international conference, to be held in Warsaw from 29 September-1977. The aim of the conference will be to discuss Długosz de Courtenay's pioneering work in the field of linguistic theory and his impact on the development of twentieth-century linguistics as exemplified by current work in the field. It is also expected that some contributions will examine his ideas in the light of nineteenth-century linguistics, philological, and psychological theories. Finally, it is hoped that the conference will contribute to our knowledge of the eminent Polish linguist's philological and socio-political views.

Your participation in the conference will be greatly appreciated. Should you wish to contribute a paper, please bear in mind that this should not exceed 20 minutes /short communications, 10 minutes/.

We should be grateful if you would kindly reply to this invitation by November 30, 1976, stating the title of your paper or communication /if any/. Correspondence should be sent to:

Instytut Języka Polskiego
Uniwersytet Warszawski
Białostocka 5/25
00-252 Warszawa
P. O. Box 10

The languages of the conference will be Polish, Russian, English, French, and German. Conference materials will be published.

We hope to hear from you in the near future.

Yours sincerely,
H. Jankowski
Chairman,
Organizing Committee

Polish Language Institute
3 May 1978

Dear Professor Rūke-Dravina,

It was exciting to hear that you are considering the possibility of visiting Australia during your trip to Japan in the near future. As I will be on sabbatical from late August of '80, I was wondering whether I could be of any help in your plans. It would like to see the opportunity to invite you to deliver a few lectures for our department, and perhaps to organize similar arrangements at other Australian universities with Slavic/Russian departments as well. Your visit would substantially help our Latvian course in many respects and I am sure that both the Finnish and Baltic academic institutions would be delighted to join our effort.

My sabbatical (September 1978 - March 1979) starts with the Zagreb Congress after which I stay in Europe until late October and again from the middle of February. The rest of the sabbatical is planned for America. While in Europe I would like to concentrate on West European Universities (Ghent/Belgium, Germany, Holland, and perhaps England) in order to update my knowledge of current research in Slavic and Baltic linguistics and, where possible, to deliver lectures as well.

Somewhat I lost my contacts with Scandinavia, with Uppsala and Stockholm in particular, and I was wondering if I could ask you to help me re-establish them. With this in mind, I enclose a brief list of topics on which I would be happy to deliver a lecture or a series of lectures.

I would add that my Modern Lithuanian Dialectology will appear shortly and it would be particularly pleasant for me to lecture on the problems discussed in my monograph.

If we looking forward to hearing from you about your plans, and to meeting you again here, or, perhaps in Stockholm.

Yours sincerely,
J. Marjan

DEPARTMENT OF
SLAVIC AND
EUROPEAN STUDIES
THE UNIVERSITY OF ALBERTA
EDMONTON, CANADA T6G 2G1

Dear Professor Rūke-Dravina,

I note with interest the paper "The Acquisition Process of Specific Lexicon in Two Languages" which you are scheduled to read at the International Child Language Congress in Tokyo. Unfortunately, I won't be there.

Could you please send me a copy of your paper, handouts, etc.?

Yours sincerely,
Tom Finthly
S.S.A. Faculty
Chairman

Särtryck
KUNGL. GUSTAV ADOLFS AKADEMIEN

NAMN OCH BYGD
TIDSKRIFT FÖR NORDISK
ORTNAMNSFORSKNING

Under redaktion av
Thorsten Andersson, Åke Granlund, Kristian Fjeld,
Lars Hällberg, Per Hovda, Valter Jansson, Bror Lindén,
K. I. Sandred, John Kousgård Sørensen och Carl-Eric Thors

utgiven av
HARRY STÅHL

Rūke-Dravina, V
Nyare rön inom slavisk...

Lundequistska bokhandeln, Uppsala

Årgång 65 1977 Häfte 1-4

A 811.174
ACTA UNIVERSITATIS STOCKHOLMIENSIS
STOCKHOLM SLAVIC STUDIES
11

The Standardization Process in Latvian
16th Century to the Present

by
Velta Rūke-Dravina

Almqvist & Wiksell International
Stockholm/Sweden

UNIVERSITY OF HAMBURG
General Linguistics
PROF. DR. HILG OCKAAR

To the Members of the Executive Committee of the International Association for the Study of Child Language

Dear Colleague:

This letter is to inform you about the membership dues. It took some time to get the answers to my circular letter to the Members of the Executive Committee and now I am happy being able to announce the result of the poll.

The majority of the Members voted for suggestion (1), that is \$ 15 (or the equivalent) per annum, subscription to the Newsletter included.

Finally I should like to stress that no others than you have been authorized to decide in this matter. 1)

With best wishes
sincerely yours
E. Ockaar
President, International Association for the Study of Child Language

1) There has been some confusion arising through the second clause of our Congress, worded by the Steering Committee in Tokyo.

ACTA UNIVERSITATIS STOCKHOLMIENSIS
STOCKHOLM SLAVIC STUDIES
6

PLACE NAMES IN KAUGURI COUNTY,
LATVIA

A Synchronic-Structural Analysis of Toponyms
in an Ancient Indo-European and Finno-Ugric
Contact Area

BY
VELTA RŪKE-DRAVINA

ALMQVIST & WIRSELL
STOCKHOLM
1971

A 811.174

The Standardization Process in Latvian
— 16th Century to the Present —
by Velta Rūke-Dravina

ラトヴィア語の標準語化過程
— 16世紀から現在まで —
ヴェルタ・ルーケ＝ドレイヴィニャ著
田中 碩治・訳

1978

A012

Velta RŪĶE-DRAVIŅA

Bibliography

- 1937 "Piezīmes par kāzām Višķu un Jāsmuižas pagastā". — Ceļi 8 (Rīga), 269 - 273
- 1939 "Latviešu izlokšņu pētīšanas darbs 1918 - 1938". — Ceļi 9 (Rīga), 20 - 42
- "Višķu izlokšnes apraksts". — Ceļi 9 (Rīga), 369 - 407
- "Latgales dziesmu reģistrs Barona 'Latvju Dainām'". — Ceļi 9 (Rīga), 429 - 455
- "Latgales izlokšņu grupējums". — Filologu Biedrības Raksti 19 (Rīga), 133 - 188 + 3 maps
- 1940 Programma izlokšņu aprakstiem. "Ramave", Rīga 1940, 119 pp
- Valodas un rakstības jautājumi. Ed. J. Endzelins. "Ramave", Rīga, 64 pp
- "Kurzemes un Vidzemes libiskais apgabals". — Filologu Biedrības Raksti 20 (Rīga), 75 - 128 + 3 maps

IV VISSAVIENĪBAS BALTISTU KONFERENCĒ
IV ВСЕСОЮЗНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ БАЛТИСТОВ

LATVIJAS PSR ZINĀTŅU AKADEMIJAS
A. UPIŠA VALODAS UN LITERĀTURAS
INSTITŪTS

ИНСТИТУТ ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ
ИМ. А. УПИША
АКАДЕМИИ НАУК ЛАТВ. ССР

226542, Rīga, Turģeģeva ielā 19. Tālr. 226345

226542, Рига, ул. Тургежова, 19. Тел. 226345

Ķ.cien. Dr. Rūķe-Draviņa!

IV Vissavienības baltistu konferences organizācijas komiteja pateicas Jums par piedalīšanos konferencē un vērtīgo referātu.

Tā kā konferences materiāli saskaņā ar rezolūciju tiks publicēti, lūdzam atsūtīt publicējamo tekstu 10 - 12 lpp. apjomā līdz 1981. gada 15. janvārim.

Organizācijas komitejas priekšsēdētāja

A. Blinkena
A. Blinkena

Velta Rūķe-Draviņa
BIBLIOGRAPHY
1937 - 1981

UM TUMŠAS VONČ KACRS

STOCKHOLM 1981

A P1

ONCEAF5P

R. 1992

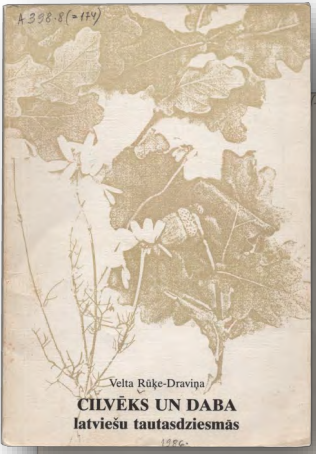
V. Rūķe-Draviņa
No pieciem mēnešiem līdz pieciem gadiem

NO 5 MĒNEŠIEM LĪDZ 5 GADIEM

ONCEAF5P

174

Velta Rūķe-Draviņa

CILVĒKS UN DABA latviešu tautsudziesmas

*Abolūcija, Dīva acis,
Ardi manu valodaiņu*

Sēļi, Dēļai

Vīriņus, Veltai

"Arīdri"
Sudabnā
1986

VELTA RŪĶE-DRAVIŅA, priekšrunis (STORĪKĀRĀ)

«Lāčplēsis» Eiropas episkās literatūras kopainā

Šobrīd ir pagājuši divi gadi kopš parādījās pirmā grāmata «Lāčplēsis» Eiropas episkās literatūras kopainā. Šobrīd ir pagājuši divi gadi kopš parādījās pirmā grāmata «Lāčplēsis» Eiropas episkās literatūras kopainā. Šobrīd ir pagājuši divi gadi kopš parādījās pirmā grāmata «Lāčplēsis» Eiropas episkās literatūras kopainā.

Šobrīd ir pagājuši divi gadi kopš parādījās pirmā grāmata «Lāčplēsis» Eiropas episkās literatūras kopainā. Šobrīd ir pagājuši divi gadi kopš parādījās pirmā grāmata «Lāčplēsis» Eiropas episkās literatūras kopainā.

Šobrīd ir pagājuši divi gadi kopš parādījās pirmā grāmata «Lāčplēsis» Eiropas episkās literatūras kopainā. Šobrīd ir pagājuši divi gadi kopš parādījās pirmā grāmata «Lāčplēsis» Eiropas episkās literatūras kopainā.

神戶薬科大学
人文研究 第22号 (1977) 秋号
1996年7月20日 発行

*Rūķe-Draviņa, V.
Krišjāņu Barons...*

クリシュヤニス・パロンスとラトヴィア民謡
(Krišjānis Barons un tautsudziesmas)

V. Rūķe-Draviņa
(田中 晴治・訳)

Kobe, 1998

Ciemos Velta Rūķe-Draviņa

Marta beigās atgriezās Veltai Rūķe-Draviņai ciemos. Veltai Rūķe-Draviņai ciemos. Veltai Rūķe-Draviņai ciemos. Veltai Rūķe-Draviņai ciemos.

Velta Rūķe-Draviņa «Cienāms» koncertā

«Cienāms» koncertā Velta Rūķe-Draviņa. «Cienāms» koncertā Velta Rūķe-Draviņa. «Cienāms» koncertā Velta Rūķe-Draviņa.

Mirkļi mūzikas nozīdā

«Mirkļi mūzikas nozīdā». «Mirkļi mūzikas nozīdā». «Mirkļi mūzikas nozīdā». «Mirkļi mūzikas nozīdā».

«Mirkļi mūzikas nozīdā». «Mirkļi mūzikas nozīdā». «Mirkļi mūzikas nozīdā». «Mirkļi mūzikas nozīdā».

KONSTANTINS KARIČIS

Konstantins Karičis. Konstantins Karičis. Konstantins Karičis. Konstantins Karičis.

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā. «Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā. «Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā.

Velta Rūķe-Draviņa Vārduvairogus-«Latviešu vārdu» 1992.gadā

«Vārduvairogus-«Latviešu vārdu» 1992.gadā». «Vārduvairogus-«Latviešu vārdu» 1992.gadā».

«Vārduvairogus-«Latviešu vārdu» 1992.gadā»

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā. «Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā. «Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā.

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā. «Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā. «Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā.

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā. «Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā. «Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā.

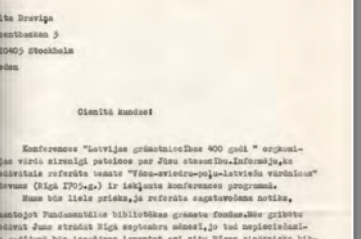
«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā. «Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā. «Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā.

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

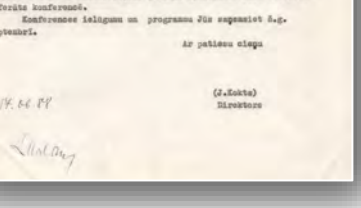
«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

«Mirkļi mūzikas nozīdā» koncertā

Velta Rūke-Draviņa

SYMPOSIUM BALTICUM

A Festschrift to honour Professor Velta Rūke-Draviņa

Edited by Baiba Metuzāle-Kangere and Hēlge D. Rinholm

HELMUT BUSKE VERLAG HAMBURG 1990

Atzēlā prof. Velta Rūke-Draviņa (vidū), no kr. docente Baiba Kangere, labā pusē Stokholmas universitātes rektors Ingo Jansons.

Jauns zinātnisku rakstu krājums

Godalījums baltu filologei, prof. Dr. Veltai Rūkei-Draviņai
1981. gadā, kad profesore Velta Rūkei-Draviņa tuvojās 65 gadi, mēs viņai rīkojām mazas jubilejas viesības.

Domu par jubilejas grāmatu tika nolemts lietot. Grupu no latviešu filologijas katedras, jaunā profesora Hēlges Rinholma (tagad aizsūtī)

1970. gadā Velta Rūkei-Draviņai piešķirta personīgu profesūru baltu valodās. No zveidra puses radās kritiķi, kuri domāja, ka baltu valodas vairs nesot vajadzīgas.

Tagad lielā Zveidrijā bija ievērtība baltu valodas pētīšana. Šim darbam dibināti vairāki centri, par to runā universitātes sakarā ar dažādām disciplīnām, piemēram, psiholoģiju un socioloģiju.

Velta Rūke-Draviņa beidza baltu filoloģijas fakultāti jau pirms kara Latvijā. Viņa ir Jāņa Endzelīna studente. Viņa strādāja pie savas disertācijas un gatavoja zinātniskam darbam. Bēgu gaitās šis darbs uz laiku bija jāpārtrauc, bet pamazām atvērsi jauni ceļi.

CEĻI RAKSTU KRĀJUMS XIX VALDINIECIBA STOKHOLMĀ 1991 RANAVS

LEVIJAN ZINĀTŪNĀKARĒNIJAS VESTIS 1985. nr. 7. lapa - 44-46 pp. VALDINIECIBA Velta Rūke-Draviņa dzimusi Valmierā 1917. gada 26. janvārī. Pēc studiju beigšanas... (text continues with biography)

Prof. Rūkei-Draviņa Parādē Prūša, 24. Jūnija 1971. Vēlējām paņi profesori! Nedāvo Jūs dostal od Vās dānīku sepeardē svē atati...

Velta Rūke-Draviņa BALTU LITERATŪRA EIROPĀS KOPĀNĀ

Pirms nepabeiktā mēģinājuma sākoties tautas, tūpa un literatūras literatūras struktūras... (text continues with library description)

kārtotais atbilstīgi puseirotājam Četvērtstāvē (19. bh) Tīkrotā rakstā uz lūgumu saņemti divi...

Pastāvīgo izdevi ar vairāku literatūras autoru grupu devumu Baltijas literatūras izdevniecībai...

Pēc būtības arī kultūras un dzīves stils jāpārveido. Parādās vairāki padomju un tautsaimniecības, kas ir būtiski...

VELTA RŪKEI-DRAVIŅAI

LATVIEŠU MEITENE APBŪST SAVU PIRMO VALODU

Tas, kā cilvēks dzīvo, ir viņa dzīve. Tās atšķirības no citiem, kas dzīvo šajā pasaulē, ir tādas. Tās atšķirības no citiem, kas dzīvo šajā pasaulē, ir tādas. Tās atšķirības no citiem, kas dzīvo šajā pasaulē, ir tādas.

1993

ISSN 9984-001-1

© Vēlta Rūke-Draivina, 1993

VELTA RŪKE-DRAVIŅAI

Jani latviešu literatūra

AKALNIETIS RŪKEI-DRAVIŅAI GAUGAUSKAS IZLOKSNES APRAKSTS

Velta Rūke - Draivina

LATVIEŠU TAUTAS DZIESMU VARIANTI

KR. BARONA LATVIJU DAINAS

Table with 2 columns: Title and Page number. Includes sections like Galgauskas izdošanas īpatnība, Pielikumi, and various folk songs.

Velta Rūke-Draivina

Zvejiņģi publicēti arī daļā galgauskiešu izdošanas materiālā... Šobrīd balva šķērso LZA Ārpusi, lai tiktu pieņemta...

Atmiņu stāsti

Viņi nosārgāja latviešu valodu

Pārpildīta zvejiņķu laivā atstājot Latviju, Velta un Kārlis cerēja, ka Rīgā bankas spēš iesiegt zinātniskais darbs pēc kara vīpus sagaidīs un viņi to pabeigs. Liktenis lēma citādi...

Latviešiem maz valodnieki. Pirma pasākuma kara beigās gaidīja Kārlis Draivins un Velta Rūke-Draivina. Tās tur bija, ja, kādām mūsu augstskolā, akadēmijā darbināt...

no mūs. Vēlta un Kārlis kļuva par pēdējo, un tā latviešu vīro valodas. Ierodējās, ka sakāms, kas apgrūbīja latviešu valodu, jo formācija ir atstājusi Latvijas karoga krāsus, kārtā kļuva par vīro valodas. Kārlis kļuva par vīro valodas. Kārlis kļuva par vīro valodas.

Pēdēja laiva. Jā, tā pati, kas kara beigās Pēdējā laivā apstājās latviešu draudzīgā Mārtiņā Zvejiņā. Nu Veltai jābūt devītiem latviešu vīro valodas. Kārlis kļuva par vīro valodas. Kārlis kļuva par vīro valodas.

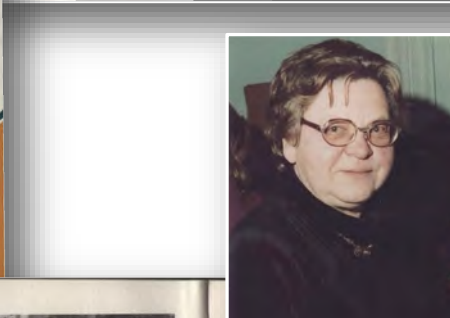
Latviešiem maz valodnieki. Pirma pasākuma kara beigās gaidīja Kārlis Draivins un Velta Rūke-Draivina. Tās tur bija, ja, kādām mūsu augstskolā, akadēmijā darbināt...

Karjeras sievietes

Tu, ka Zvejiņā ir valsts un spēkā ir domas latviešu valodas, šķiet, mūs visus šoreiz atgādina latviešu valodas. Kārlis kļuva par vīro valodas. Kārlis kļuva par vīro valodas.

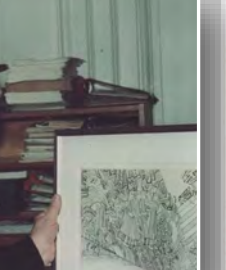
Lai gan Latvijas valsts juridiski vēl nebija, latviešu valoda tika iznesta pasaulē un kļuva pieejama kā darba lauks zinātniekiem. Karjeras sievietes. Pirma pasākuma kara beigās gaidīja Kārlis Draivins un Velta Rūke-Draivina. Tās tur bija, ja, kādām mūsu augstskolā, akadēmijā darbināt...

Arnis Karpulis

Latviešiem maz valodnieki. Pirma pasākuma kara beigās gaidīja Kārlis Draivins un Velta Rūke-Draivina. Tās tur bija, ja, kādām mūsu augstskolā, akadēmijā darbināt...

Gadu un zinību kalna

Arnis Karpulis

Latviešiem maz valodnieki. Pirma pasākuma kara beigās gaidīja Kārlis Draivins un Velta Rūke-Draivina. Tās tur bija, ja, kādām mūsu augstskolā, akadēmijā darbināt...

Veltai Rūkei-Draivīnai

Arnis Karpulis

Latviešiem maz valodnieki. Pirma pasākuma kara beigās gaidīja Kārlis Draivins un Velta Rūke-Draivina. Tās tur bija, ja, kādām mūsu augstskolā, akadēmijā darbināt...

Veltai Rūkei-Draivīnai piešķirta

Ābeles piemiņas fonda gada balva,

PBLA humanitāro un sociālo zinātņu nozaru Goda balva (1955),

K. Barona prēmija (1963).

1996. gadā V. Rūke-Draivina apbalvota ar III šķiras Triju Zvaigžņu ordeni.

Latviešiem maz valodnieki. Pirma pasākuma kara beigās gaidīja Kārlis Draivins un Velta Rūke-Draivina. Tās tur bija, ja, kādām mūsu augstskolā, akadēmijā darbināt...

Latviešiem maz valodnieki. Pirma pasākuma kara beigās gaidīja Kārlis Draivins un Velta Rūke-Draivina. Tās tur bija, ja, kādām mūsu augstskolā, akadēmijā darbināt...

